

Tablouri celebre

Capodoperă a maestrului flamand Jan Brueghel cel Bătrân, „Buchet de flori” a fost realizată în anul 1606. Jan Brueghel a fost supranumit „Brueghel de catifea” datorită faptului că a ilustrat deseori în pânzele sale peisaje paradisiace sau vase cu flori, datorită culorilor pastelate pe care le folosește cu predilecție în tablourile sale, pentru maniera delicată a tușelor sale, dar și pentru strălucirea catifelată a culorilor pe care le folosea. Pasiunea pentru aceste ornamente colorate duce la apariția „limbajului florilor” în Epoca Victoriană, secolul al XIX-lea în Anglia, un cod prin care îți exprimai sentimentele față de o persoană din anturajul tău. Într-o scrisoare către cardinalul Federico Borromeo despre primul tablou în care pictase un buchet de flori, Jan Brueghel a spus: „Nu cred să se mai fi pictat vreodată atâtea flori rare și variate. La iarnă vor fi o priveliște frumoasă: unele culori vor ajunge aproape ca în natură”.

Cuvântul ierarhului

De câte ori a murit această țară în ultimele trei decenii?

† IOAN al Banatului

Realitatea nu are timp, ea transcende timpul, iar prin Hristos și omului i se dă această posibilitate de a transcende timpul și de a urca în corabia veșniciei lui Hristos. Azi asistăm parcă la o implorare a istoriei și, fără să ne dăm seama, ne îndreptăm spre o sclavie a păcatului și a depărtării de Hristos Domnul, Cel Ce ne-a cercetat prin Întrupare.

Noi, cei botezați în numele Sfintei Treimi, mărturisim că aparținem culturii și civilizației hristice. Ideile și gândurile sunt pâinea minții noastre.

A venit Hristos în lume ca să tragă clopotele istoriei, căci istoria nu înseamnă cartea morții unui neam. Ne este azi teamă de viață. De ce fel de viață? De viața fără Hristos. Viața curge în eternitate. Viața nu poate fi pusă pe un raft, în muzeu. Viața în Hristos nu este teamă de necunoscut, căci Cel necunoscut până la Întrupare S-a făcut cunoscut oamenilor. Dumnezeu a venit atât de aproape de noi, dar este neatins. A venit mai aproape ca niciodată de la întemeierea lumii pe ogorul creației Sale. A venit să-l brăzdeze din nou și să semene în el iertare și jertfă, așteptând să răsară iubire și recunoștință. Întruparea este al doilea mare act de la creația lumii. Dumnezeu Își îmbracă Fiul în mantie de țărână. Prin Întrupare, Hristos Își sfințește a doua oară creația Sa, pe om.

Dumnezeu este deasupra întâmplării. Azi s-a plinit vremea venirii Sale în lume. Noi, creștinii de azi, să-I dăm slavă lui Dumnezeu că ne-am născut după plinirea vremii, după venirea lui Hristos în lume.

Unde suntem azi, spre ce ne îndreptăm? Omul se naște o singură dată, o țară - de mai multe ori. O țară se naște prin fiii săi. De nu vom asculta glasul Evangheliei lui Hristos, vom rămâne un popor nenăscut și o țară nenăscută. De câte ori a murit această țară în ultimele trei decenii?

Țăranul român și-a făcut fluier din lemn uscat și suflând în el i-a dat viață. Dumnezeu Și-a făcut și El un fluier din lut și l-a numit om. În acesta a suflat Dumnezeu harul iubirii Sale. Doamne, nu înceta să cânti din fluierul Tău de lut, ca să se audă neîncetat în univers sublimul Tău cântec de iubire!

Glasul lui Dumnezeu s-a auzit prin Profetul Isaia care zice: „Căci Prunc S-a născut nouă, un Fiu S-a dat nouă, a Cărui stăpânire e pe umărul Lui și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, Părinte al veacului ce va să fie.”

Doamne, ne-ai trimis în lume un Prunc să ne aducă și pe noi în Țara cea de Sus, a pruncilor. Ne-ai trimis, Doamne, un Sfetnic luminat să ne lumineze cărarea și cugetele noastre. Ne-ai trimis, Doamne, un Domn al păcii. Pacea Ta, Doamne, nu o lua de la noi! Pacea în Hristos este adevărata pace, căci ea stă sub semnul adevărului și al iubirii.

Pacea nu este absența războaielor, ci prezența iubirii și a dreptății lui Dumnezeu.

Bunul Dumnezeu să vă poarte de grijă tuturor și să binecuvânteze țara noastră. Să nu-i uităm în sfintele sărbători nici pe cei ce sunt în nevoi, pe cei bolnavi și pe cei lipsiți de libertate. Rămâneți statornici în credința noastră, în Sfânta Treime-Dumnezeu, ca fii ai neamului și ai Bisericii noastre strămoșești.

Dragi cititori, pentru interviuri și articole în exclusivitate, vă propunem să urmăriți revista noastră și pe Facebook, la adresa:

<http://www.facebook.com/revistabanatul>

sau scanând cu telefonul mobil codul alăturat!

„Nu vreau să fiu rău, dar cred că asta se dorește, nu numai aici în țară, ci și la nivel european: pierderea tradiției, pierderea identității!”

Dănuț DRĂGHICI - Primar al comunei Nițchidorf

Este greu să nu remarci, vizitând Nițchidorful, câte lucruri frumoase și necesare comunității poate face un primar cu bani puțini. Pentru că Nițchidorf este o comună în care primarul ei trebuie să gospodărească cu micală de bijutier fiecare leu. Și statul, precum se știe, nu este deloc darnic. Poate și pentru felul chibzuit în care își slujește consătenii și comuna sa sau mai ales pentru asta, Senatul Asociației Primarilor din Banatul Istoric a hotărât ca la începutul anului viitor, primarului Dănuț Ionel Drăghici, să i se acorde titlul de „Primar de fală al Țării Banatului”. Acest titlu, urmând a fi acordat chiar în comuna pe care o conduce și în mijlocul consătenilor săi.

Domnule primar, văd venind în comuna dumneavoastră proiecte realizate, fapte, cum se spune, nu vorbe, sunteți așadar un om al faptelor. Nițchidorful din anii administrației dumneavoastră este o comună în care îți face plăcere să locuiești. Dar, munca dumneavoastră nu se mărginește aici, ea trece și în spațiul spiritual, dovadă activitățile culturale-artistice, pe care le susțineți și care atrag atenția oamenilor iubitori de frumos. Vă întreb, în această idee, cum stați cu manifestările culturale în minunata dumneavoastră comună?

Doamnă Ramona, și în acest domeniu desfășurăm o activitate intensă, de pildă, dacă privim agenda noastră culturală de la începutul anului, vedem că avem în luna martie festivalul „Lada cu zestre”, care se desfășoară în tot județul și se alege unele localități unde se reunesc formații artistice din mai multe sate din zonă și susțin acest festival-concurs. Se iau la întrecere, cu alte cuvinte. Se cântă, se dansează, se recită în grai bănățean. Se prezintă tradiții culinare și din alte domenii. Fiecare comună participa cu ce program dorește.

Dar, agenda nu se oprește aici!

Desigur, mai avem de Rusalii, tradițională „Ruga bănățeană”, apoi în luna august, „Kirwai”, mai avem și un festival unde meșteri populari vin să prezinte meșteșugurile din Banat, cum ar fi olăritul, confecționatul

coșurilor de nuiele, de opinci, de cojoace, ori de artă picturală. Astfel, aceste meșteșuguri moștenite din tată în fiu sunt transmise mai departe tinerilor pentru a nu-și pierde identitatea. Acesta este scopul festivalului. Unul excepțional!

Aveți, precum aud, domnule primar, frumoase și multe evenimente culturale în comuna Nițchidorf!

Doamnă Ramona, nu cred că sunt multe sau nu sunt atâtea câte ne-am dori, dar cu siguranță sunt frumoase, iar toate acestea, atâtea câte sunt, ni le dorim să le avem și să le păstrăm, să le organizăm an de an, să le transmitem mai departe moștenire. Fără acestea există riscul ca tradiția să se piardă și, astfel, se vor pierde și identitatea și specificul comunității. Nu vreau să fiu rău, dar cred că asta se dorește, nu numai aici în țară, ci și la nivel european: pierderea tradiției, pierderea identității! Asta își dorește cu precădere occidentul: anihilarea identității națiunilor. Păcat!

Domnule primar, să ne întoarcem la lucruri vesele, în umbra speranței că ne vom păstra ceea ce vor alții să pierdem, spunând cititorilor noștri că, nu mai departe decât luna trecută, ați marcat un eveniment excepțional. Despre ce este vorba vă rog pe dumneavoastră să spuneți cititorilor noștri din patru județe.

Da, este vorba de Simpozionul „Moștenirea culturală a șvabilor

bănățeni”, ediția a IV-a, care a marcat un weekend dedicat culturii, prin punerea în valoare a moștenirii șvabilor bănățeni. Așa cum bine ați subliniat, luna trecută am avut bucuria de a avea alături de noi invitați de seamă din Țara Banatului și din Germania. Printre personalitățile prezente aș menționa, în primul rând, pe doamna doctor Hella Gerber.

Ce s-a putut admira în cadrul acestei manifestări culturale?

Programul simpozionului ne-a permis să admirăm frumoasa colecție de păpuși de porțelan a doamnei Laura Ionescu. Am trecut pe foaie amintiri plăcute prin caricaturile create de artistului Ovidiu Balint. Ne-a încântat prin transmiterea amintirilor și a fascinantelor trăiri, domnul Balthasar Waitz – scriitor și ziarist născut în Nițchidorf.

Artiștii comunei?

Ei, aici micuții Ansamblului Kornblumen Nitzkydorf au înveselit atmosfera prin prezentarea unui program cultural-artistic. Iar în final, am pus în evidență proiectele trecute, prezente și viitoare ce vizează dezvoltarea turismului în comuna Nițchidorf, alături de reprezentantul Visit Timiș – Bianca Vintan și, totodată, alături de membri ai Asociației „Dar din Dragoste”. În cadrul acestei părți, a fost prezentat în premieră filmulețul de promovare a patrimoniului cultural local al comunei, realizat de partenerii noștri media „Oameni

și Locuri”, Mihai Mustache Photographer și Laurentiu Kotlacsik, cu sprijinul Primăriei și Consiliului Local Nițchidorf.

Și despre finalul acestei zile, finalul fiind cel care uneori încununează opera, ce-mi puteți relata?

La finele serii, ne-am înveselit sufletul, prin sunetele cristaline ale artiștilor Gina Onița (mezzosoprana), Lucian Onița (bas), Henriette Nagy (orgă, pian), profesor Andrei Ciuleac (vioară, pian) și Alexia Bălășoiu (pian), în ambianța bisericii romano-catolice din Nițchidorf. Dar, nu vreau să închei înainte de a mulțumi și pe această cale tuturor celor ce au luat parte la crearea acestui eveniment!

P.S. Pentru că am amintit în preambulul dialogului meu cu domnul primar de hotărârea Senatului Asociației Primarilor din Banatul Istoric de a acorda primarului comunei Nițchidorf cea mai înaltă distincție a asociației, subliniez că tot cu acel prilej vor fi premiate și alte personalități din diverse domenii de activitate, care de-a lungul activității lor fac cinste comunei. Cât despre data când va avea loc festivitatea, aceasta va fi hotărâtă de conducerea Asociației Primarilor din Banatul Istoric, nouă revenindu-ne sarcina de a vă informa pe dumneavoastră, cititorii noștri, prin intermediul jurnalului „Banatul”, în timp optim.

Pagină realizată de Ramona MIHEȚ

In memoriam Doru Mărcușan

Prof. dr. Dumitru TOMONI

În 4 august 2023 ne-a părăsit unul din cei mai valoroși profesori ai liceului făgetean, dascăl cu vocație, bine pregătit profesional și psiho-pedagogic, riguros, sobru, exigent cu el însuși și cu cei din jur, cu o temeinică cultură generală și de specialitate, cu multă dragoste pentru elevi și respect față de părinții acestora. Sensibil, modest, cu un bun-simț ce astăzi poate să pară exagerat, cu un calm olimpien, Doru a fost un foarte bun coleg, gata să-ți sară în ajutor total dezinteresat, să te consoleze la necaz și să se bucure sincer de realizările tale. Știa să te asculte cu multă răbdare, vorbea doar atunci când era solicitat sau simțea nevoia să intervină, și o făcea de fiecare dată cu tact, delicatețe și cumpătare, astfel că nu cred ca vreunul dintre apropiați sau cunoscuți să se fi simțit jignit sau deranjat de cuvintele spuse cu multă parcemonie de regretatul dascăl. Punctualitatea de ceasornic elvețian și parolismul manifestate față de orice interlocutor, indiferent de vârstă, profesie sau statut social, constituiau apanajul unui om educat și delicat.

Aceleași deosebite și tot mai rare calități le-a manifestat și în relațiile cu elevii săi, pe care îi iubea și-i ajuta în orice împrejurare. Moștenind pasiunea pentru excursii de la profesoara sa de geografie, Magdalena Păuncu,

pe care o admira fără rezerve, sentimentele fiind, de altfel, reciproce, distinsul profesor a ajutat generații de elevi să cunoască măcar o parte din frumusețile României. De la mijlocul anilor '80 l-am însoțit aproape permanent în aceste excursii, fiind impresionat de rigoarea organizării, de grija manifestată pentru fiecare detaliu și pentru fiecare participant, fie elev, coleg sau șofer pe autobuzul închiriat.

S-a născut la 20 mai 1949 la Găvojdia, dar la scurt timp părinții săi se stabilesc în Făget, astfel că urmează studiile preuniversitare la Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget, apoi cele universitare la Universitatea din Timișoara, Facultatea de Istorie-Geografie și la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj, Facultatea de Biologie-Geografie, secția fără frecvență. A fost profesor la Școala Gimnazială din Lunca de Jos (1970-1975), îndeplinind și funcția de director, la Școala Gimnazială din Brănești (1975-1979 și 1981-1985) și la Liceul Teoretic „Traian Vuia” Făget (1972-1973; 1979-1981; 1985-2014), fiind și director al liceului în perioada 1996-1997.

După neașteptata veste, m-am gândit la

cuvântul cel mai potrivit care să-l definească pe dascălul ce a slujit la catedră timp de 44 de ani. Fără rezerve pot spune că acest cuvânt este DECENȚĂ.

„Toți primim semnele și veștile morții, deoarece pentru asta ne-am născut”, spunea cu deplin temei un mare scriitor roman. Și, totuși, în ciuda acestui adevăr axiomatic, orice moarte este dureroasă, orice moarte lasă urmări. Chiar dacă avea probleme de sănătate, Doru Mărcușan dorea să mai trăiască, avea proiecte și vise, dar ne-a părăsit repede și decent, așa cum a trăit toată viața, fără să pretindă funcții, demnități, titluri și privilegii.

De aceea, acum, la despărțire, pentru consăteni, prieteni sau cunoscuți, dar mai ales pentru generațiile de elevi, va rămâne amintirea unui dascăl pasionat, bine pregătit profesional, riguros, exigent, dornic de a oferi cât mai multe informații elevilor și a-și ajuta semenii. Acum profesorul Doru Mărcușan a trecut în eternitate. Deși este mult mai departe de noi, de frământările, visele și iluziile noastre, nu ne va părăsi. Va rămâne cel puțin cât vor trăi generațiile de elevi, prieteni și cunoscuți.

Rămas bun, prieten drag!

Făgetul laureat la Festivalul „Lada cu zestre“

Făgetul a obținut locul al II-lea la secțiunea „Laureați” în cadrul Festivalului concurs „Lada cu zestre”, o întrecere care a angrenat 86 de localități și multe sute de artiști amatori!

Mulțumiri făgetenilor participanți, copiilor noștri talentați de la Ansamblul Făgetean și părinților acestora, organizatorilor (CCAJ Timiș, dir. Liliana Lăchici), domnului primar Avram Marcel, managerului Casei de cultură din Făget, prof. Mihaela Erika Popovici, coregrafului Cristian Moț și nu în ultimul rând Președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin Nica!

Rabla Local

Începând din 31 iulie 2023, persoanele fizice din orașul Făget se pot înscrie în cadrul Programului privind casarea autovehiculelor uzate - Rabla Local. Orașul Făget se află printre cele 500 de primării din țară, care în parteneriat cu Agenția Fondului pentru Mediu a accesat acest program, prin intermediul căruia persoanele fizice vor beneficia de 3.000 de lei în schimbul casării unui autovehicul vechi și poluant, fără obligația de a achiziționa un autovehicul nou în schimb.

Pentru a participa în cadrul programului Rabla Local, solicitantul de finanțare are următoarele obligații: ■ să se asigure că primăria în raza căreia își are domiciliul și unde este înregistrat autovehiculul uzat participă în cadrul programului, prin consultarea paginii de internet a AFM; ■ să respecte procedura internă elaborată la nivelul primăriei; ■ să încheie contractul de finanțare cu primăria; ■ să cazeze și să radieze din circulație autovehiculul uzat, ulterior semnării contractului de finanțare; ■ să se asigure că respectă condițiile pentru a beneficia de stimulentele pentru casare. În plus, persoana fizică va trebui să-și ia angajamentul că nu va achiziționa un autoturism cu norma de poluare Euro 5 și/sau inferioară în termen de trei ani de la primirea stimulentei pentru casare. Regulile de până acum vorbeau de mașini cu norma de poluare Euro 4.

Instrucțiunile privind înscrierea persoanelor fizice în cadrul Programului privind casarea autovehiculelor uzate - Rabla Local sunt detaliate pe site-ul AFM la următorul link: https://www.afm.ro/casare_auto_uzate.php.

Formularul - Cerere pentru Rabla Local 2023, poate fi descărcat de pe site-ul Primăriei Făget, la următorul link: <https://primariafaget.ro/rabla-local-2023>.

Pagină coordonată de Silviu LAZĂR

„De-a lungul a trei zile, am celebrat spiritul vibrant și unic al comunității noastre!”

Darius Adrian POSTELNICU - Primar al orașului Jimbolia

Orașul Jimbolia a fost punctul de întâlnire al culturii, artei, sportului și al jimboliienilor de pretutindeni!

Cu prilejul Zilelor Jimboliene, s-a organizat, la Biserica Romano-Catolică „Sfântul Vendelin”, o noapte de veghe cu icoana Sfintei Fecioare Maria de la Guadalupe. Prima zi a fost dedicată jimboliienilor și artiștilor din zonă: spectacol de balet susținut de trupa „AlyDance”, dansuri bănățene ale trupei „Macul Roșu”, dansuri șvăbești prezentate de „Hatzfeld Pipatsche” și ale „Cercului de Germană”, interpretări muzicale: Ionuț-Tudor Pinteau-Ungureanu, Deathskin, Silvia Sto-iana, Deiana Milosav, Florin Țubucan & Mattia Ricardo Sardone și DJ Wadu Mix.

Sala de Sport „Wiesenmayer” a fost gazda mai multor întreceri sportive: tenis de câmp, minihandbal feminin, karate și tenis de masă, șah.

La Muzeul Ștefan Jager, au fost lansate paginile de internet Visit Jimbolia (www.visitjimbolia.ro) și „Colț de Banat” (www.coltdebanat.ro). Tot aici domnul Josef Koch, președintele onorific al HOG Hatzfeld a donat câteva tablouri realizate de pictorul Franz König, cărți referitoare la Jimbolia și trofee ale fostelor echipelor sportive din Jimbolia.

În Piața Agroalimentară a avut loc expoziția foto RodFestival, eveniment organizat cu sprijinul Consiliului Local, Primăriei și Casei de Cultură a orașului Jimbolia. Materialele printate au putut fi luate acasă gratuit de către cei care se regăseau în imagini.

Sâmbăra seara publicul a fost încântat de The Hidden Jester, DJ Project & Ioana Ignat, Mario Joy, Mellina, Sylvia by DJ Rynno, The Motans.

Tot cu acest prilej a avut loc un program artistic susținut de Ileana Horhoianu, Carmen Popovici, Ion Dragomir, Cristian Fodor, Ciprian Pop, Narcisa Băleanu, formația instrumentală coordonată de Radu Cuciureanu și ansambluri de dansuri populare.

„De-a lungul a trei zile, am celebrat spiritul vibrant și unic al comunității noastre prin evenimente culturale, muzică, dans, artă și sport”, a spus domnul Adrian Darius Postelnicu, primarul Jimboliei.

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

„Trebuie reținut faptul de fală pentru noi că la Ersig a funcționat o școală confesională românească din anul 1776!”

Ion Iacob DAMIAN - Primar al comunei Vermeș

Cu fiecare reîntâlnire, edilul comunei Vermeș, domnul Ion Iacob Damian îmi reconfirmă un adevăr frumos, anume acela că prilejul de a munci al unui primar, de a munci pentru consătenii săi îi este dat primarului care își ia în serios funcția, de-a lungul întregii curgeri de zi cu zi a vieții. Dar, dincolo de problemele de serviciu și de treburile acestei vieți, dincolo de întreprinderile lumești, ca să spun astfel, acest om se îngrijește și de faptele cele bune și plăcute lui Dumnezeu. Un astfel de fapt îl reprezintă și grija sa arătată pentru Biserica Ortodoxă Română din lemn, din satul Ersig al comunei Vermeș. Cu interesul stărnit de acest obiectiv am început dialogul meu cu dânsul.

Domnule primar, înainte de a vă întâlni am fost să vizitez o bisericuță...

Ați fost la Ersig!

Da. Ce-mi puteți spune despre acest obiectiv?

În primul rând vreau să vă spun că, așa cum am învățat de la preabunii mei părinți, credința nu este numai rodul cunoașterii lui Dumnezeu și al relațiilor noastre cu El; ea cuprinde în același timp toate așezămintele mântuitoare pe care le-a dat Dumnezeu. Pentru că, doamnă Florentina, noi nu trebuie să uităm că așezămintele mântuitoare alcătuiesc credința cea lucrătoare. Acum, revenind la întrebarea dumneavoastră sau continuând răspunsul într-o formă mai pragmatică, pot să vă spun că în sfera de restaurare a patrimoniului cultural din comuna Vermeș, Biserica Ortodoxă Română din lemn, din satul Ersig, are un rol aparte. Pentru că, așa cum preciza Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, la resfințirea acestei biserici aparținând parohiei Ersig, „este o biserică importantă pentru această comunitate mică, dar este o biserică importantă și pentru Episcopia Caransebeșului și pentru Mitropolia Banatului, deoarece biserica este de lemn și este foarte veche, fiind construită în anul 1750”.

Prin ce fonduri a fost ea restaurată?

Prin fonduri europene. Și ne-am propus prin restaurarea acestui sfânt lăcaș în primul rând să îndeplinim o profundă datorie creștină, iar mai apoi, prin restaurarea sa, să determinăm creșterea numărului de vizitatori, respectiv impulsivitatea în acest mod a dezvoltării locale prin promovarea turismului cultural, religios și activ. Cât

despre Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Ersig – ridicată, cum spuneam, în anul 1750, trebuie să consemnăm și faptul că pictura de pe boltă este de la 1838, necunoscându-i-se autorul. În ce privește calitatea stilistică, e vorba de un țaran mai răsărit, din seria „moalărilor”. Din păcate, așa cum puteți afla și de la Părintele iconom stavrofor Flavius Florea, pictura din biserică abia se mai zărește astăzi, din pricina faptului că înainte de 1979 biserica se afla într-o stare avansată de degradare. Și, nu în ultimul rând, trebuie reținut faptul de fală pentru noi, că la Ersig a funcționat o școală confesională românească din anul 1776.

Ce-mi puteți spune despre valoarea acestui proiect?

Valoarea totală a proiectului s-a ridicat la suma de 3.853.222,48 lei.

Și valoarea eligibilă?

Valoarea eligibilă s-a apropiat de suma de 3.800.000 lei.

La cât s-a ridicat contribuția proprie?

La 76.000 lei. Iar cheltuielile neeligibile au fost în valoare de aproximativ 54.000 de lei.

Dacă tot ne aflăm în sfera educațională, religioasă până acum, despre școala din comuna dumneavoastră ce-mi puteți spune?

În ce privește școala, aici am făcut și continuăm să acordăm o susținere constantă, urmărind și prin diverse proiecte creșterea nivelului de educație în cadrul comunității noastre.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru acest interviu!

Și eu vă mulțumesc pentru atenția pe care o acordă revista Asociației Primarilor din Banatul Istoric comunei Vermeș!

Lasă-mi, toamnă...

Ana BLANDIANA

Lasă-mi, toamnă, pomii verzi,
Uite, ochii mei ți-i dau.
Ieri spre seară-n vântul galben
Arborii-n genunchi plângeau.

Lasă-mi, toamnă, cerul lin.
Fulgeră-mi pe frunte mie.
Astă-noapte zarea-n iarbă
Încerca să se sfâșie.

Lasă, toamnă-n aer păsări,
Pașii mei alungă-mi-i.
Dimineața bolta scurse
Urlete de ciocârlii.

Lasă-mi, toamnă, iarba, lasă-mi
Fructele și lasă
Urșii neadormiți, berzele neduse,
Ora luminoasă.

Lasă-mi, toamnă, ziua, nu mai
Plânge-n soare fum.
Înserează-mă pe mine,
Mă-nserez oricum.

Rubrica școlii

Structura anului școlar 2023-2014

Anul școlar 2023-2024 are o durată de 36 de săptămâni de cursuri și cinci vacanțe școlare. Cursurile anului școlar 2023-2024 încep la data de 11 septembrie 2023.

Desfășurarea Programului național „Școala altfel” și a Programului „Săptămâna Verde” a fost stabilită în perioada 11 septembrie 2023 – 26 aprilie 2024. Ministerul Educației subliniază că cele două programe se vor desfășura în intervale de cursuri diferite.

Conform calendarului școlar publicat de Ministerul Educației, în anul școlar 2023-2024 se vor păstra cele cinci module școală, alternate cu cinci vacanțe.

De asemenea, în structura anului școlar pe module se păstrează și vacanța mobilă din luna februarie, care rămâne la decizia inspectoratelor școlare.

Vacanțe școlare 2023-2024

Intervalele de vacanțe școlare 2023-2024 sunt următoarele:

- ◆ 28 octombrie - 5 noiembrie 2023;
- ◆ 23 decembrie 2023 - 7 ianuarie 2024;
- ◆ o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 12 februarie - 3 martie 2024;
- ◆ 27 aprilie - 7 mai 2024;
- ◆ 22 iunie - 8 septembrie 2024.

Noutate vacanțe școlare 2023-2024: Conform ordinului cu structura anului școlar pe module, elevii vor avea patru vacanțe între module și una în timpul modului 4 de învățare (vacanța de Paște).

Calendarul examenelor/evaluărilor naționale, al examenelor de absolvire, respectiv de certificare/atestare a calificării profesionale/a competențelor, precum și calendarul admiterii în clasa a IX-a se aprobă prin ordine distincte ale ministerului educației.

Pagină coordonată de Florentina Violeta NISTRU

„Mulțumim domnului primar Petru Carebia și Consiliului Local Coșteiu, care au făcut posibilă această excursie!”

De mai bine de șase ani de zile, elevii premianți ai Școlii Gimnaziale din comuna Coșteiu beneficiază în fiecare an de o excursie gratuită, plătită de Primăria comunei Coșteiu. Aflând acest fapt de fală pentru administrația locală, am considerat de datoria noastră să immortalizăm momente ale acestei excursii, oferind elevilor bucuria de a se regăsi peste ani în paginile Jurnalului Interregional Banatul, spre frumoasă aducere aminte. La capătul excursiei din acest an, conducerea școlii a precizat: „Mulțumim domnului primar Petru Carebia și Consiliului Local Coșteiu, care au făcut posibilă această excursie.” Derulată pe parcursul a două zile, pe traseul Râmeț-Florești-Cluj-Napoca-Alba-Iulia, excursia a avut ca obiective: Mănăstirea Râmeț - Aqua Parc Florești - Grădina Botanică Cluj-Napoca - Centrul istoric Alba Iulia.

„Se tot vorbește de descentralizare, dar în realitate nu există așa ceva!”

Sabin Valentin LAZĂR - Secretar general al comunei Victor Vlad Delamarina

Revenind în frumoasa comună Victor Vlad Delamarina, acolo unde domnul primar Cristian Cardaș face ca această comună să fie tot mai atractivă pentru cei care doresc să locuiască într-un loc civilizat cu utilități urbane, am continuat dialogul cu domnul secretar-general al administrației locale.

Domnule Lazăr, de obicei prin primării se aud plânsete că problema cea mai mare este lipsa finanțării. Nu sunt bani. Cum e la dumneavoastră în comună?

Bineînțeles că problema banilor este perpetuă. Se tot vorbește de descentralizare, dar în realitate nu există așa ceva. Noi suntem descentralizați în idee, nu și în mod concret. De exemplu, cei din comună, care lucrează în fabricile din Lugoj, contribuie acolo, la fabrică, cu impozitele și cu alte taxe. Singurele impozite care ajung la primărie sunt pe case, dar și acelea modice. De aceea și bugetele comunelor sunt mici așa cum este și bugetul la noi.

Până la urmă, asta este o problemă care trebuie rezolvată de guvern, nu de primărie!

Da, dar este o problemă care nu se va rezolva așa ușor. Noi încercăm să atragem tot felul de fonduri care sunt la dispoziție de la Uniunea Europeană sau de la guvern pentru a dezvolta proiecte și reușim. Avem mai multe proiecte în derulare cu finanțări de la Uniunea Europeană și din fonduri naționale. Problema este că trebuie cofinanțare la proiectele mari și e mai dificil. Trebuie să faci rost de o anumită sumă de bani să cofinanțezi și să poți atrage suma principală, altfel, Uniunea Europeană nu-ți eliberează niciun ban. Cu cât e valoarea mai mare a proiectului, cu atât cofinanțarea trebuie să fie mai mare.

Totuși, avem sursa de finanțare primordială Uniunea Europeană, cum stați în această direcție?

Stăm destul de bine.

Câte proiecte dezvoltă azi administrația din comuna Victor Vlad Delamarina?

Avem șapte proiecte care sunt în derulare. Sunt în curs de implementare. Avem colaborare și cu Consiliul Județean Timiș și cu alte instituții. Au o valoare destul de importantă. Vorbim de milioane de euro.

Dintre acestea, care credeți că este cel mai important proiect, cu care primăria se mândrește?

Bineînțeles că este vorba de canalizarea pe ultimele trei sate. Avem apă și canalizare pe trei sate, dar acum urmează și pe următoarele trei localități unde vom avea canalizare și apă curentă, în Pădureni, Honorici și Visag. Astfel, vom avea apă și canal în toate localitățile comunei. Este un proiect cu care ne mândrim și suntem foarte mulțumiți. Comuna va fi modernizată, va fi o adevărată comună europeană.

Și de unde vine finanțarea pentru localitățile Pădureni, Honorici și Visag?

Fondurile sunt naționale prin programul Anghel Saligny. Pe celelalte trei sate am avut altă finanțare.

Domnule Lazăr, ce lucruri minunate ați reușit să faceți acolo în comună! De fapt, aveți o echipă foarte puternică: dumneavoastră, cu o experiență atât de îndelungată, de 20 de ani, domnul viceprimar Sima, la fel, cu o experiență de zeci de ani și domnul primar Cardaș cu mai multe mandate.

Domnule Andrei, avem aici, în comuna noastră, o echipă administrativă bine încheagată, cu multă experiență, lucrând în bună înțelegere. Și asta mi se pare foarte important.

Transparență administrativă

◆ **Hotărârea nr. 25 din 28.06.2023** privind montarea unor calmatoare de viteză în localitățile Petroasa Mare și Herendești;
◆ **Hotărârea nr. 26 din 28.06.2023** privind aprobarea tarifelor de colectare separată și transport separat al deșeurilor reciclabile din deșeurile municipale și colectarea separată și transportul separat al deșeurilor reziduale din deșeurile municipale practicate de către RETIM ECOLOGIC SERVICE S.A. în raport cu utilizatorii serviciului de salubritate pentru activitatea de colectare și transport al deșeurilor municipale desfășurată în Zona 0 a județului Timiș, în baza contractului de delegare prin concesiune a activității de colectare și transport a deșeurilor nr. 1746/22.09.2017;
◆ **Hotărârea nr. 27 din 28.06.2023** privind aprobarea schimbării destinației a unui imobil – Cantina Școlii cu clasele I-VIII Victor Vlad Delamarina;
◆ **Hotărârea nr. 28 din 28.07.2023** privind aprobarea acordării unei sume de bani, cu titlu de sprijin financiar, Bisericii Ortodoxe din Visag;
◆ **Hotărârea nr. 29 din 28.07.2023** privind aprobarea acordării unei sume de bani, cu titlu de sprijin financiar, Bisericii Baptiste din Visag;
◆ **Hotărârea nr. 30 din 28.07.2023** privind aprobarea acordării unei sume de bani cu titlu de sprijin financiar, Bisericii Penticostale din Petroasa Mare;
◆ **Hotărârea nr. 31 din 28.07.2023** privind aprobarea acordării unei sume de bani, cu titlu de sprijin financiar, Bisericii Ortodoxe Ucrainene din Petroasa Mare;
◆ **Hotărârea nr. 32 din 28.07.2023** privind alegerea președintelui de ședință dintre membrii Consiliului Local al comunei Victor Vlad Delamarina pentru perioada august, septembrie, octombrie 2023.

Rubrica copiilor

Curiozități despre lumea animală

- O singură vacă poate produce într-un an mai mult lapte decât poate consuma un singur om, circa 200.000 de pahare pline cu lapte.
- Rechinii sunt singurele animale despre care se știe că nu se pot îmbolnăvi de cancer.
- Un cal adult poate consuma într-un an o cantitate de hrană ce depășește de 7 ori propria sa greutate.
- Limba unui crocodil este imobilă. Ea este atașată de cerul gurii acestui animal.
- Balena albastră este animalul care produce cele mai puternice sunete (până la 188 de decibeli). Un astfel de sunet poate fi receptat prin apă la o distanță de până la 850 de kilometri.
- Elefantul este singurul animal care are patru genunchi.

Sfatul medicului

Obiceiuri sănătoase pentru imunitate crescută

Sistemul imunitar este unul dintre cele mai complexe sisteme din organism și funcționează 24/7 pentru a identifica și a elimina virusii și bacteriile care pot provoca îmbolnăviri.

Iată câteva sfaturi ușoare pentru un sistem imunitar mai puternic:

Dietă sănătoasă și suplimente alimentare. Respectarea unei diete sănătoase este primul pas pe care îl poți face pentru a-ți consolida imunitatea în mod natural. Vitamina C, de exemplu, este unul dintre cei mai mari stimulatori ai sistemului imunitar.

Bea multe lichide. Deshidratarea îți poate cauza diferite neplăceri, precum ar fi stările de iritabilitate sau oboseală, deci, nu uita să bei apă.

Fă sport regulat. Exercițiile fizice pot contribui și la o sănătate generală bună, inclusiv la un sistem imunitar sănătos.

Mai puțin stres. Persoanele stresate nu dorm suficient și nu mănâncă corect, așa că neglijează alte obiceiuri sănătoase care cresc imunitatea.

Dormi bine. Somnul este un proces regenerativ pentru corpul tău.

Pagină realizată de Anca ANDREI

„Investițiile au fost realizate din bani de la bugetul local, astfel încât cetățenii din Bulgăruș să beneficieze de condiții civilizate, așa cum merită!”

Ilie SUCIU - Primar al comunei Lenauheim

Începând cu data de 1 august 2023, locuitorii din Bulgăruș beneficiază din nou de servicii de medicină de familie, la noul cabinet medical, unde domnul doctor Lucian Vasile este noul medic al Centrului de medicină de familie Bulgăruș.

„Mă bucur în mod deosebit că, după zece luni de la închiderea de către autoritatea a fostului cabinet medical pe motive de lipsă de igienă, reușim astăzi să punem la dispoziția cetățenilor din Bulgăruș un cabinet medical la standarde civilizate, cu

personal calificat și competent. Am decis să mutăm cabinetul medical în sediul fostei primării, care stătea nefolosit. După ce am schimbat acoperișul, am amenajat aici spațiul necesar: cabinet de consultații, sală de așteptare, sală de tratamente, magazie, grupuri sanitare, am refăcut rețelele electrice, am introdus alimentarea cu apă, rețea de scurgere și încălzire centralizată.

Investițiile au fost realizate din bani de la bugetul local, astfel încât cetățenii din Bulgăruș să beneficieze de condiții civilizate, așa cum merită.

Pe viitor rămâne de amenajat spațiul din fața clădirii dispensarului și curtea interioară”, a declarat primarul comunei Lenauheim, domnul Ilie Suci.

Continuă lucrările la grădinița nouă de la Bulgăruș

Stadiul general al lucrării, conform constructorului, este de 60%.

În ultima perioadă s-a pus mare accent pe izolația terasei, aceasta fiind finalizată.

După ce au fost montate geamurile și ușile, acum se lucrează la finisajele interioare, despre care, constructorul afirmă că sunt terminate în proporție de 75%. Firma care construiește grădinița nouă de la Bulgăruș este SC IPD IMEX SRL din Certeze, județul Satu-Mare. Valoarea la care a fost făcută achiziția este de: 3.265.636,47 lei + TVA.

Demersurile pentru construirea noii grădinițe de la Bulgăruș au început în anul 2016, prin contractarea unui consultant. A urmat realizarea documentației pentru cererea de finanțare care este realizată prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) – AXA 7 Submăsura 7.2., conform contractului de finanțare nr. CO760CN00021753700032 semnat în 20.04.2018.

Vară de septembrie

Marin SORESCU

Cu mâna sub cap și visând
Aflu că e toamnă frumoasă
În orașul acela (acesta)
Dar nu pot să-i văd frunzele încă verzi.
Prefer acest anotimp de visare
„Ești ca o minune
Pe care mi-a făcut-o cineva cadou.”
Aș fi vrut să spun eu asta.
Nici nu știi, ce inspirație zace în tine,
Poezia ta doar că trebuie scrisă, există,
Trebuie ochi care s-o vadă
Și mai ales un suflet, ca o pâlnie...
De crater, gata să te absoarbă...
Să te strecoare înăuntru spre focul care mocnește...
(„Ți-am pus puncte, puncte”)
(„Lasă-le acolo, că nici nu știi
Când ai nevoie de ele”).

Ai un profil de zeiță antică,
De zeiță contemporană,
Venind însă din antichitate - așa în profil venind,
Să te vadă secolele -
Și să te prind eu în brațe.
Să nu cazi, în final, și să-ți ciobești nasul,
Ori să-ți rupi mâna
Ca ciunga aia. Cuibărește-te lângă mine.
Dogoarea ți-e absolut contemporană,
Sunt contemporan cu dogoarea ta,
Și toate gesturile tale
Sunt pentru mine, parcă îmi trimit bezele
Confiscând statuia „Să scriu?”
„Scrie, dacă mai poți”
Ești foarte bine alcătuită, dăltuită.
Anul acesta toamna va veni la fix oare?

Rubrica bisericii

Cuvinte duhovnicești

Arhimandrit Paulin LECCA

Lupta cu noi înșine, se rezumă la nimicirea voinței proprii pentru a face voința Tatălui Celui din ceruri. Cu alte cuvinte, numai dacă ne vom clădi casa lăuntrică pe stâncă lui Iisus, dacă ne vom clădi cetatea pe stâncă harului de sus, iar nu pe nisipul propriilor noastre puteri și voințe, numai atunci răul din noi înșine și răul din afară nu va avea putere să ne vatăme. Și numai atunci vom izvorî din stâncă noastră lăuntrică roadele Duhului: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credințioșia, blândețea, înfrânarea” (Galateni 5, 22-23).

De nu ne vom zidi casă pe această stâncă și de nu vom face aceste roade, nu vom putea să vedem Adevărul, chiar de ne vom uita la El ca Pilat și ca fariseii, nu vom putea mărturisii pe Hristos, nici nu vom avea curajul și eroismul necesar ca să luptăm împotriva vrăjmașului nevăzut și împotriva vrăjmașului din noi înșine.

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

„Doresc să asigur tuturor consătenilor mei condiții tot atât de bune pe cât este renumele comunei noastre!”

Prof. Ovidiu DOȚA - Primar al comunei Topolovățu Mare

Reîntâlnindu-l pe domnul profesor Ovidiu Doța, primarul comunei Topolovățu Mare, cunoscând agenda din acea zi a domniei sale ca fiind extrem de încărcată, am trecut direct la o întrebare privind un proiect extrem de important din activitatea domniei sale...

Domnule primar, nu de mult timp vi s-a aprobat o importantă cerere de finanțare. Pentru cititorii noștri aș vrea să ne spuneți despre ce este vorba?

Da, este vorba despre cererea de finanțare depusă de noi în cadrul Programului privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în localități.

Despre câte stații este vorba?

Despre cinci stații de încărcare.

La cât se ridică valoarea acestei investiții?

Suma totală la stații este de 900.000 lei, la care se adaugă TVA.

Domnule primar, dincolo de această veste bună sau pe același talger cu aceasta, se află încă una privind, de această dată, o instituție dragă dumneavoastră: școala!

Da, tot în această perioadă am primit și normativele pentru mobilier, pentru echipamente digitale și materiale didactice ce vor sta la baza nevoilor pentru achiziții pentru PNRR, C15 privind dotările școlilor, respectiv calendarul de finalizare a investițiilor și clasele de coduri CPV-pentru achizițiile aferente.

Conform acestei cereri de finanțare, ce aveți aprobat?

În conformitate cu această cerere de finanțare, avem buget aprobat pentru dotare precum urmează: 1 laborator de informatică, însem-

nând mobilier și echipamente digitale, astfel: 7 săli de clasă nivel primar; 4 săli de clasă nivel gimnazial și 3 săli de clasă nivel preșcolar.

Lista de mobilier?

Lista de mobilier și echipamente va fi conformă cu Ordinul de Ministru. Cantitățile de mobilier vor fi dimensionate în funcție de numărul de elevi din fiecare ciclu.

Care este valoarea totală?

Valoarea totală orientativă este de 1.043.068,32 lei, din care valoare eligibilă din PNRR este de 876.528,00 lei, iar valoarea TVA eligibil fiind de 166.540,32 lei.

Nu aș vrea să încheiem acest dialog fără a afla câte ceva și despre Căminele Culturale din comuna dumneavoastră, asta că tot am vorbit despre școală și educație.

În ceea ce privește căminele culturale ale comunei avem tot vești bune, în sensul că la data la care stăm de vorbă, adică la început de lună august, se lucrează intens la căminele culturale din localitățile Topolovățu Mare, Șuștra și Iosifalău. La căminul cultural din satul reședință de comună s-au turnat deja stâlpii și placa lucrându-se acum la acoperiș.

Domnule profesor Ovidiu Doța, ce dorește primarul Ovidiu Doța consătenilor săi?

Doresc să asigur tuturor consătenilor mei condiții tot atât de bune pe cât este renumele comunei noastre.

Domnule primar, vă mulțumesc pentru acest dialog!

Cu multă plăcere!

Sfaturi pentru grădinărit

Lucrări în grădina de flori în luna septembrie

Îndepărtează frunzele căzute. Nu amâna îndepărtarea frunzelor căzute până la sfârșitul toamnei – dacă rămân pe gazon prea multă vreme, vor reduce cantitatea de lumină care ajunge la iarba și aceasta se va îngălbeni. Pentru ca iarba să rămână verde, asigură-te că îndepărtezi frunzele în mod regulat, puțin câte puțin.

Curăță straturile, bordurile și vasele de plantele pentru straturi de vară, care s-au apropiat de sfârșitul ciclului lor de viață. Le vei putea înlocui cu plante care supraviețuiesc lunilor de iarnă până în primăvară, doar să nu uiți să le menții bine irigate. Poți începe să plantezi bulbi care înfloresc primăvara, dar depozitează lalelele și zambilele în interior până la începutul lui octombrie.

Elimină florile uscate de pe dalii și sprijină florile înalte cu benzi de legare și araci suplimentari.

Acum că ai creat spațiu, te poți pregăti să plantezi straturile pentru iarnă. Afânează zonele respective, amestecând materie organică bine descompusă, apoi transplantează straturile de iarnă în spațiile rămase. Asigură-te că plantele sunt bine irigate.

Rubrica bisericii

Parohia Ortodoxă Iosifalău

„Și a zis Domnul Dumnezeu: «Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el»”.

Taina Cununiei este darul lui Dumnezeu pentru om. Atunci când credinciosul își asumă acest dar, binecuvântările se revarsă asupra casei, familiei, sufletelor tuturor.

Astăzi mulți consideră Slujba o formalitate, iar atitudinea aceasta nu face altceva decât să îi despartă pe cei doi de Bunul Dumnezeu.

„Și dă lor din roua cerului și din grăsimea pământului. Uplete casele de grâu, de vin, de untdelemn și de toată bunătatea, ca să dea și celor lipsiți...” „Ca toată îndestularea având, să sporească spre tot lucrul bun și bineplăcut Ție...” (fragment din slujba Logodnei).

Dacă nu știți!

Rata fumatului la nivel mondial a scăzut cu 17%

Conform Mediafax, la nivel mondial, în ultimii 15 ani s-au înregistrat progrese în lupta împotriva tutunului, rata fumatului scăzând la 17%. Doar patru țări (Brazilia, Mauritius, Turcia și Olanda) au luat toate măsurile antitutin recomandate de Organizația Mondială a Sănătății.

„Încet, dar inexorabil, tot mai mulți oameni sunt protejați de efectele nocive ale tutunului”, a declarat directorul OMS, Tedros Adhanom Ghebreyesus, într-un comunicat.

„Numele domnului Vasile Blidar ar trebui scris cu majuscule în cartea de onoare a comunei noastre!”

Florin ȚOLE - Primar al comunei Ususău

Există un îndemn care spune că să intre fiecare în sine însuși și să cerceteze mai cu luare-aminte ce lucrează în el, ce îi dă îndemnat să acționeze, care este în el principalul resort care îi mișcă gândurile, simțămintele și faptele. Ei bine, într-un astfel de caz, primarul comunei Ususău, domnul Florin Țole are un singur răspuns spus mie: „Principalul resort care îmi mișcă gândurile, simțămintele și faptele sunt dragostea pentru comuna mea și respectul pentru consătenii mei.” Vizitându-i comuna, îl crezi pe cuvânt. Asta și dacă știi cum arăta Ususăul înainte de venirea sa la conducerea primăriei. Pe atunci, Ususăul era o comună pe care nu o remarcăi decât în goana mașinii. Azi, aceeași comună te silește să oprești mașina și să o vezi la pas. Când l-am cunoscut, primarul de azi al Ususăului se afla la primul său mandat și era angoasat de datoriile imense în care se afla împotmolită primăria. Se vorbea, la vremea aceea, de peste șase miliarde de lei și cu conturile aflate la un singur pas de a fi blocate. Și cum domnul Florin Țole face parte din oamenii care poartă cu respect floarea rară a recunoștinței, am început dialogul meu cu dânsul chiar de la... recunoștință!

Domnule primar, ce vă mai amintiți din primul dumneavoastră mandat?

Spectrul sărăciei care amenința primăria. Nu, nu al sărăciei, ci al falimentului! Doamnă Diana, am găsit asemenea datorii că, la un moment dat, m-am gândit să renunț. Dar, în același timp, m-am gândit la consătenii mei, la toți, nu numai la cei care m-au votat și ideea de renunțare s-a mai diluat. Apoi...

Apoi?

Apoi am început să bat pe la uși, stăteam puțin la birou, eram tot pe drumuri, ori pe cele ale comunei ori pe cele de unde credeam că pot primi un sprijin. Și bunul Dumnezeu mi-a îndreptat pașii spre biroul unui om de mare omenie. Numele său este Valer Blidar și ar trebui scris cu majuscule în Cartea de onoare a comunei noastre pentru că acest Om, care este patronul „Astra Vagoane Călători”, ne-a salvat, acesta este cuvântul care reflectă exact gestul său, ne-a salvat cum spuneam, de la un faliment eminent, printr-un gest de o noblețe rară, a sponsorizat primăria noastră cu o sumă neașteptat de mare, care a readus primăria comunei pe linia de plutire. Folosesc această sintagmă pentru că ne aflăm atunci exact în starea unui vapor aflat în derivă. De la acel ajutor am pornit pe drumul unei înțelepte chiverniseli și al unei atente gospodării a banilor, care a dus la Ususăul pe care îl vedeți astăzi.

Domnule primar, despre realizările de până acum, precum și despre proiectele dumneavoastră de viitor, vom vorbi și în edițiile viitoare ale jurnalului nostru, dar, până atunci, de unde ar trebui să înceapă ilustrarea faptelor dumneavoastră?

Doamnă Drăchici, eu cred că, dascăl fiind dumneavoastră, primul obiectiv pe care trebuie să-l vizitați în comuna noastră este chiar școala.

Atunci să pornim spre școală, domnule primar! Ce-mi propuneți spre consemnare?

Vă invit să vedeți noul corp de clădire din localitatea centru de comună al școlii „Teodor Păcățian”...

Prin ce program dezvoltați acest proiect?

Prin Programul Național de Dezvoltare Locală și, precum veți vedea, lucrările se află în plină desfășurare.

Aveți o dată anume a finalizării lucrărilor?

Evident! Lucrările vor fi încheiate anul viitor.

Câte clase va avea această modernă construcție?

Va avea nouă clase, cancelarie, grupuri sanitare și o clădire „smart” cu acces la internet. Întregul perimetru va fi supravegheat video.

Domnule primar să adevărim cititorilor noștri spusele dumneavoastră cu imagini!

Vă mulțumesc!

Pagină realizată de prof. Diana DRĂGHICI

„Biblia este scrisă de peste patruzeci de autori, pe un parcurs de peste 1500 de ani și cuprinde o colecție de șaiszeci și șase de cărți!”

Crinel IGNAT - *Pastor al Bisericii Baptiste din Birchis*

Există o rânduială dumnezeiască ce ne cere să ne ostenim orânduindu-ne traiul și mersul prielnic al treburilor noastre, iar reușită să așteptăm numai de la binecuvântarea lui Dumnezeu. Dumnezeu nu ne va ajuta dacă nu ne vom osteni – însă nici osteneala noastră, în sine, nu duce la sfârșitul cel dorit dacă nu se va pogori la ea ajutorul cel preainalt și, mai ales, dacă osteneala aceasta nu va fi după Dumnezeu. Ca atare, după legea vieții dumnezeiești orice lucrare începe prin cerere și se încheie prin aducere de mulțumiri lui Dumnezeu. Astfel am procedat și eu la capătul acestei prime părți a dialogului cu minunatul meu interlocutor.

Domnule pastor, o întrebare provocatoare îngăduiți?

Desigur.

Ce este Biblia? Vă rog să explicați cititorilor, așa, pe înțelesul tuturor.

Biblia, din punct de vedere al nostru, ca și credincioși bapțiști, este cuvântul lui Dumnezeu, este o colecție de cărți care sunt inspirate de Dumnezeu prin Duhul Sfânt, cu un singur autor: Dumnezeu, dar care s-a folosit de oameni. Până la urmă, Biblia este scrisă de peste 40 de autori pe un parcurs de peste 1500 de ani și cuprinde o colecție de șaiszeci și șase de cărți. A fost scrisă în epoci diferite, de oameni cu profesii diferite, dar are un singur autor, care este Dumnezeu, de aceea în învățături nu se contrazice. Pe scurt, Biblia este singura carte care cuprinde cuvântul lui Dumnezeu. Noi, ca și credincioși bapțiști, nu folosim altă carte decât Biblia în bisericile noastre.

Se spune că Biblia este cea mai contestată carte. De ce oare? Dar și cea mai citită!

Într-adevăr, Biblia este cea mai citită și cea mai răspândită carte. În ceea ce privește contestarea, depinde. Mulți au vrut să dispară Biblia, dar cu cât s-au luptat mai mult împotriva ei, cu atât a devenit

mai puternică și mai dorită și s-a răspândit mai mult.

Domnule pastor Crinel, ce ne învață Biblia? Vă rog explicați tot așa pe înțelesul omului simplu?

Biblia îl prezintă în primul rând pe Dumnezeu și adevărul prezentat de Dumnezeu. Când vorbesc de Dumnezeu, vorbesc de trinitatea lui Dumnezeu: Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfânt. Biblia ne mai arată cum a apărut lumea, modul în care Dumnezeu a creat-o, ceea ce se vede și ceea ce nu se vede. Biblia ne mai explică modul în care Dumnezeu l-a creat pe om, apoi căderea omului în păcat și calea pe care Dumnezeu a ales-o pentru salvarea sufletului omenesc, dându-l pe Fiul său Iisus Hristos să moară pe cruce pentru răsplata păcatelor omenirii. Biblia ne mai arată că Iisus este singurul mântuitor al omenirii. În linii mari, asta înseamnă Biblia, dincolo de faptul că Biblia ne învață cum să trăim, cum să ne raportăm la viață, la Dumnezeu și la aproape. Ne mai arată că nu-i totul aici pe pământ și că adevărata viață urmează după moartea omului. În funcție de cum omul alege, el își poate găsi veșnicia sau nu.

(va urma)

Ceea ce vedem astăzi la Căpâlnaș sunt condiții de luat exemplu de toate autoritățile județene și de sistemul sanitar din România

Adrian-Ioan VEȘTEA - *Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației*

Un nou spital de psihiatrie a fost inaugurat, satul Căpâlnaș, comuna Birchis, unde funcționează o unitate similară din 1979, dar într-un castel vechi, investiția fiind de peste 26 de milioane de lei, informează Agerpres. Inaugurarea spitalului a avut loc în prezența ministrului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Adrian-Ioan Veștea, care a declarat că este „impresionat de con-

are o suprafață totală de 5.385 mp, cu demisol, parter și etaj. Are 75 de locuri pentru pacienți și curte destinată activităților recreative. Unitatea va asigura asistență și îngrijire medicală permanentă, dar și programe de terapie ocupațională.

Lucrările au început în 2019, iar finanțarea a fost asigurată prin Programul Național de Dezvoltare Locală și bugetul județean.

dițiile care au fost create în această unitate construită de la zero”. „Ceea ce vedem astăzi la Căpâlnaș sunt condiții de luat exemplu de toate autoritățile județene și de sistemul sanitar din România, a ținut să sublinieze ministrul.

Noul Spital de Psihiatrie de la Căpâlnaș

„Vechiul Spital de Psihiatrie din Căpâlnaș, de unde vom muta aici pacienții, funcționează într-un imobil construit între 1876-1879, respectiv Castelul Mocioni-Teleki. Clădirea a primit funcțiunea de spital abia în 1979, iar pentru ocuparea imobilului am plătit chirie. Această investiție era necesară nu doar fiindcă am plătit chirie în vechiul spațiu, ci și din cauza creșterii incidenței afecțiunilor psihice.

Asta motivează și intenția noastră de renovare și modernizare a încă unui Spital de Psihiatrie, aflat în municipiul Arad, pe care l-am depus pentru finanțare prin Compania Națională de Investiții, valoarea investiției propuse fiind de aproximativ 16 milioane de lei”, a spus președintele Consiliului Județean Arad.

Pagină coordonată de Beatrice PĂȘĂRICĂ

Bravo, Bata!

Cea de a XV-a ediție a festivalului „Bulci Fest” desfășurată în umbra primitoare a castelului Mocioni la finalul lunii trecute a însemnat mai mult decât un spectacol de muzică; ediția din acest an dovedindu-se a fi o adevărată sărbătoare a spiritului admirabil pregătită de organizatori. Dovadă impresiile pe care le-am cules pentru dumneavoastră, cei care din diverse pricini nu ați putut fi prezenți...

Irina Staicu din București: „Sunt pentru a treia oară prezentă cu familia la acest festival. Felicit, atât administrația localității Bata, cât și oamenii locului pentru buna primire.”

Dumitru Ivănuș din Reșița: „Un singur cuvânt pentru a descrie totul: Magnific!”

Marius Tudor din Timișoara: „Sunt pentru a zecea oară la acest festival și vă mărturisesc că în acest an, atât organizatorii, cât și artiștii, s-au întrecut pe sine. Felicitări!”

Codruț Mihailov din Brașov: „Vin pentru a șaptea oară la acest festival și de fiecare dată am sentimentul că revin în mijlocul unei familii frumoase. Noi am venit cu cortul și este minunat. Mulțumesc organizatorilor.”

Walter Ignacy din Polonia: „Soția mea este din Lipova și în ultimii cinci ani suntem nelipsiți de la acest festival. Bravo Bata!

Și impresiile înregistrate ar putea umple toate paginile revistei noastre, promitem, însă, ca și în edițiile viitoare să publicăm opiniile intervievaților din respect pentru amabilitatea cu care au acceptat să ni se destăinuie. Până atunci, imaginile...

„Am o colaborare foarte bună cu autoritățile locale! Lipsurile școlii, care poate există, se vor rezolva cu răbdare!”

Prof. Daniela PESECAN - Director al Școlii Gimnaziale Bucovăț

Așa cum spuneam și în ediția trecută a jurnalului nostru, la sugestia domnului primar Gheorghe Pop, am solicitat doamnei director al școlii din localitate un interviu pe care domnia sa, cu multă amabilitate, precum puteți citi, l-a acceptat.

Doamnă director, mi-ați vorbit în interviul trecut cu extrem de multă candoare despre elevii dumneavoastră...

Elevii noștri au avut parte de protecția și grija care se cuvine. În școala noastră orice elev poate să aibă rezultate bune fiindcă mergem pe ideea că putem obține ce ne dorim dacă exersăm suficient. Nu ne comparăm între noi, învățăm pentru noi, pentru reușita noastră, nu învățăm pentru ceilalți. Ne dorim să avem absolvenți care să aibă clădită fundația adultului puternic, luptător, bun, muncitor, cu capacități care să-i aducă împlinire.

Doamnă directoare Peșecan, vă rog să povestiți despre două proiecte școlare care v-au ieșit bine în acest an și de care sunteți mulțumită!

Proiecte educaționale, concursuri, Carnavalul toamnei, Carnavalul naturii, parteneriate zonale, de exemplu „Natura – prietena mea de preț” împreună cu Școala Gimnazială Remetea Mare, concursuri pe tematica protecției mediului, de exemplu „Amprenta ecologică”, „Parada costumelor eco”, vizite, excursii la Hunedoara, la Castelul Huniade, la Deva, la Sarmizegetusa Regia, ieșiri recreative cu elevii noștri în diferite locații de odihnă, activități extrașcolare de tip serbări și alte tipuri, desfășurate împreună cu părinții etc. Proiecte importante ce urmează a se implementa, sperăm cât mai repede: Dotarea cu mobilier, dotarea digitală și materială.

Felicitări, dar vă întreb acum ce nemulțumiri ați avea în școală și ați dori să le rezolvați?

Nu am nemulțumiri deoarece greutățile care apar nu rămân nerezolvate. Am o echipă perfectă! Am o colaborare foarte bună cu

autoritățile locale! Lipsurile școlii care poate există, se vor rezolva cu răbdare.

Cum stați cu baza materială și de ce ar mai avea nevoie școala pe care o conduceți?

Așteptăm implementarea unui proiect în colaborare cu primăria pentru a completa baza materială a școlii. Vom crea un laborator de biologie-chimie și un cabinet de matematică-fizică.

Doamnă director, cum stați cu baza umană - cadre didactice și auxiliari?

Domnule Aron, la Școala Gimnazială Bucovăț avem cadre didactice calificate. Avem câteva posturi vacante ce urmează a fi ocupate de cadre didactice calificate la Concursul Național de ocupare a posturilor.

Ce ne puteți spune despre greva profesorilor și despre efectele grevei?

Greva profesorilor a reprezentat un drept al fiecărui cadru didactic, astfel că eu, ca director, am respectat atât dreptul de participare la grevă, cât și dreptul de a nu participa la grevă. După un orar stabilit, unele cadre didactice recuperează o parte din ore.

Ce așteptări aveți de la anul școlar 2023 - 2024?

Anul școlar următor va fi mai bun din toate punctele de vedere. Ca director, am câștigat experiență, am avut de învățat foarte multe în acest an, care a fost dificil, dar plin de satisfacții. Echipa pe care o conduc funcționează perfect, oamenii sunt muncitori și cu drag de muncă. Datorită dorinței de implicare în activitatea noastră din școală, consider că vom evolua, ne vom dezvolta și vom construi doar lucruri frumoase pentru binele elevilor noștri!

Elevi cu care ne mândrim

Andra Viliga

Eleva Andra Viliga, din clasa a VII-a, de la Școala Gimnazială Bucovăț, a obținut Locul I la Concursul Național de Informatică, secțiunea Bloguri tematice.

Felicitări pentru rezultatul obținut, dragă Andra!

Felicitări profesorului îndrumător Nina Gheju!

Evită penalizările RETIM și amenzi autorităților locale. Colectează separat, neapărat deșeurile RETIM și ADID Timiș lansează campania „Eticheta Roșie”

RETIM Ecologic Service SA și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Deșeuri Timiș (ADID Timiș) anunță lansarea campaniei „Eticheta Roșie”, având sloganul „Colectează separat, neapărat! Evită penalizările”. Această inițiativă are ca scop informarea timișenilor cu privire la consecințele serioase ale nerespectării regulilor de colectare a deșeurilor. Legislația națională a introdus reguli și sancțiuni stricte pe care RETIM și ADID Timiș trebuie să le aplice. Agenții de teren RETIM și/sau reprezentanții autorităților vor verifica cu atenție recipientele de colectare și, dacă vor constata neconformități, le vor clasifica astfel: **1.** Recipiente în care se constată că deșeurile nu au fost separate corect. În acest caz se va factura dublul tarifului obișnuit. Această măsură este prevăzută de art. 28¹⁴, alin. 5 din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006; **2.** Recipiente în care sunt identificate alte deșeuri decât cele menajere (deșeuri din construcții și demolări, deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase, deșeuri de echipamente electrice și electronice, deșeuri vegetale, cadavre de animale etc.). Pentru acestea se va lua decizia de necolectare, în baza art. 75 din Regulamentul de organizare și funcționare a serviciului public de salubritate din județul Timiș și a art. 7 din contractul de prestări servicii încheiat între utilizatori și operatorul RETIM. În caz de neconformitate, agenții de teren vor întocmi un proces-verbal care va conține dovezile necesare ale încălcării prevederilor legale. Acesta va fi trimis și către autoritățile locale (Poliție Locală, Primărie), care, în baza OUG 92/2021, vor putea să aplice amenzi de la 5.000 lei la 15.000 lei pentru persoanele fizice și de la 40.000 lei la 60.000 lei pentru persoanele juridice pentru nerespectarea obligației de colectare separată pe categorii de deșeuri. Pentru mai multe informații și detalii despre campania Eticheta Roșie, puteți să vizitați site-ul RETIM - www.retim.ro/eticheta-rosie, sau să contactați operatorul la telefon +40 374 885 692, de luni până vineri, în intervalul orar 07:00-19:00.

Pagină realizată de Mircea Cristian ARON

Învățământ de calitate pentru elevii din Săvârșin

A fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul: *Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unității de învățământ preuniversitar, Liceul Tehnologic „Regele Mihai I”, comuna Săvârșin, județul Arad*, proiect în valoare de 1.792.338,95 lei, echivalentul a peste 350.000 de euro. Această sumă se adaugă celei alocate prin proiectul aflat în derulare, acela de reabilitare, mansardare și dotare a unității de învățământ, în valoare de peste 500.000 de euro. „Odată cu implementarea celor două proiecte, după acela prin care am construit

și dat în folosință o grădiniță nouă dar și cel prin care va fi reabilitată Școala Primară din Săvârșin, un alt proiect finanțat prin AFM (fondul de mediu) în valoare de 2.317.949 lei, echivalentul a peste 460.000 de euro, putem spune că generațiile viitoare vor avea cele mai bune condiții de a se pregăti să devină oameni de nădejde ai comunității noastre. Considerăm că am făcut ceea ce trebuie, ceea ce era necesar, în vederea desfășurării unui învățământ de calitate, așa cum merită orice tânăr locuitor al acestor frumoase meleaguri”, a spus edilul comunei.

Excursia premianților din parohia Săvârșin

Preot Călin MĂDĂLUȚĂ

Copiii din grupa de cateheză a parohiei Săvârșin au fost în excursie pe Valea Bistrei, unde au vizitat frumoasa Mănăstire Lupșa și au avut parte de o lecție de istorie

prezentată de părintele Ioan Vasii. Următoarea oprire a fost la Mănăstirea Muncelu „Mărtirii Neamului”, unde s-au vizitat cele două biserici ale mănăstirii: Acoperământul Maicii Domnului și Sfinții Români. Masa de prânz a fost servită într-un cadru pitoresc al Munților Apuseni, lângă Mănăstirea Lupșa. Surpriza excursiei a fost plimbarea cu mocănița pe traseul Câmpeni – Cărpiniș, copiii admirând frumusețile locului și casa memorială a lui Cloșca. Excursia a fost darul oferit de către parohie pentru premiul pe care tinerii nostri l-au primit la Concursul Național Catehetic „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului” cu proiectul „Săvârșinul – ulița copilăriei mele”.

Citate celebre

- Nu judeca fiecare zi după recolta ce ai recoltat, ci după semințele pe care le-ai plantat. (Robert Louis Stevenson)
- Trăiește ca și cum ai muri mâine. Învață ca și cum ai trăi veșnic. (Mahatma Gandhi)
- Nu spune că nu ai suficient timp. Ai exact același număr de ore într-o zi cât le-au fost date și lui Helen Keller, Pasteur, Michaelangelo, Maica Tereza, Leonardo da Vinci, Thomas Jefferson și Albert Einstein. (H. Jackson Brown Jr.)

Ceremonie la Castelul Regal Săvârșin

Majestatea Sa Custodele Coroanei a conferit astăzi Înalțul Patronaj turneului de tenis Transylvania Open, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Castelul Regal Săvârșin. La ceremonie a luat parte Alteța Sa Regală Principele Radu.

Transylvania Open a fost inițiat în anul 2021 și este un turneu de tenis WTA 250 pentru jucătoare profesioniste.

Ceremonia de conferire a Înalțului Patronaj a fost urmată de un simbolic schimb de mingi pe terenul istoric de tenis din Parcul Regal între marele campion Horia Tecău și directorul Transylvania Open, Patrick Ciorcilă. Lor li s-au alăturat, pentru un scurt joc de mingi, Horia Ciorcilă, președintele Băncii Transilvania și Bogdan Nițescu. În cinstea evenimentului și în amintirea Regelui Mihai, pasionat de tenis și practicant al acestui sport, suprafața de joc a fost recondiționată de echipa logistică Transylvania Open în luna iulie a acestui an.

Terenul de tenis de la Săvârșin are o semnificație istorică aparte, fiind construit în 1945 și menționat de către Regele Mihai în numeroase rânduri, în timpul amintirilor sale despre viața la castel. Astăzi, el își păstrează autenticitatea și simplitatea, așa cum a fost conceput inițial, reprezentând o mărturie a legăturii strânse dintre sport și istorie.

La ceremonie au luat parte organizatorii turneului, precum și personalități din societatea civilă.

Din albumul comunei

Primarul Ioan Vodicean și-a donat ziua de naștere pentru Secția de Pediatrie 1 Arad! În loc de cadouri, invitații au adus donații pentru proiectul Asociației Cetatea Voluntarilor Arad! La mulți ani!

Pagină coordonată de Silviu LAZĂR

„Nu intenționăm să ne oprim aici!”

Sorin MUNTEANU - *Primar al orașului Buziaș*

La Bacova, a avut loc tradiționala Rugă a satului.

Așa cum se cuvine, ziua a început la Biserica Ortodoxă unde a avut loc o slujbă religioasă.

După amiază, alaiul de tineri îmbrăcați în costume populare, a sosit în parcul din localitate, acolo unde a avut loc petrecerea. Din alai au făcut parte atât primarul orașului Buziaș, Sorin Munteanu, cât și viceprimarul Cristian Cîndea.

De altfel, primarul Sorin Munteanu și viceprimarul Cristian Cîndea au deschis hora Rugii, alături de tinerii care au îmbrăcat cele mai frumoase costume populare, dar și de cei prezenți la Rugă, atât locuitori, cât și goști. Muzica a fost asigurată de îndrăgitul solist de muzică populară din Banat, Tinu Vereșezan.

„Doresc să vă mulțumesc fiecăruia în parte pentru participarea numeroasă la Ruga de la Bacova. A fost un eveniment reușit, mai ales că am reușit să aducem pentru dumneavoastră un interpret îndrăgit de folclor, pe Tinu Vereșezan.

Mă bucur că avem o vară plină de evenimente, de festivaluri și de spectacole la Buziaș, pentru că, astfel, orașul nostru atrage și turiști.

Și, apropo de turiști, cei care vin la Buziaș se pot bucura acum, în tihnă, de Parcul Central reabilitat, se pot răcori la fântânile din parc și pot respira poate cel mai curat aer.

În ceea ce ne privește, continuăm lucrările de reamenajare pe străzile orașului Buziaș și continuăm și lucrarea de la Școala Gimnazială și nu intenționăm să ne oprim aici. Dorim ca la nivelul Primăriei Buziaș să atragem cât mai mulți bani pentru a porni noi investiții, cu care să ne dezvoltăm și mai mult“, a spus primarul orașului Buziaș, domnul Sorin Munteanu.

Festivalul Avioanelor la Buziaș

În luna august, în orașul-Stațiune Buziaș, a avut loc cea de-a VII-a ediția a Festivalului Avioanelor - Folk la Aeroport.

În prima zi a festivalului, publicul prezent a fost încântat de formațiile CU ASAR și Singtime Band.

În cea de-a doua zi, pe scena evenimentului mult așteptat au urcat Radu Pietreanu, Cristi Buică, Marius Batu și Dinu Olărașu.

Evenimentul a fost organizat de Primăria Buziaș, Asociația Culturală „Izvoarașul” în colaborare cu Terasa Aeroport.

Paradă a mașinilor de epocă

Bătrâne „doamne“ de poveste, mașinile de epocă, au făcut din nou senzație, însă nu la Timișoara, așa cum unii poate se așteptau, ci, de data aceasta, la Buziaș. Dacă anul trecut superbele automobile au fost prezentate publicului la Făget, în acest an vehiculele istorice au putut fi admirate timp de patru ore în Parcul Central din Buziaș.

Cosirea vegetației

Locuitorii orașului Buziaș și cei ai satelor Laparținătoare, Bacova și Silagiu, sunt rugați să cosească iarba din fața caselor, mai ales că aceasta a crescut în voie, în urma ploilor din această vară.

De asemenea, locuitorii de pe raza orașului nostru sunt îndemnați să curețe șanțurile, pentru ca apa de ploaie să se poată scurge mai ușor și să adune eventuale gunoaie aruncate la întâmplare de trecători.

În paralel, Primăria Buziaș a executat o serie de lucrări de întreținere a spațiilor verzi și a tăiat iarba inclusiv de pe marginea drumurilor orașenești.

Expoziția interactivă „Bufetul simțurilor” deschisă la Timișoara de Cramele Recaș

Cramele Recaș, partener principal al proiectului Timișoara - Capitală Europeană a Culturii în 2023, continuă inițiativele pentru susținerea culturii, turismului și promovării vinului românesc prin lansarea „Bufetului Simțurilor: o expoziție interactivă a elementelor care definesc experiența degustării vinului, prin folosirea simțurilor vizual, olfactiv și „gustativ”.

„Bufetul Simțurilor” este un proiect derulat în premieră pentru Timișoara în incinta Cazarmei U, una dintre clădirile cu importanță istorică și culturală restaurată recent și transformată în spațiu expozițional de 10.000 de mp, cu ocazia Timișoara 2023. Programul de vizitare este de miercuri până duminică, de la ora 13:00 la 20:00.

Expoziția este deschisă publicului până la data de 30 noiembrie 2023.

„Vinul e artă, e poveste, e îmbinarea ideală dintre muncă și pasiune

transformate într-un adevărat stil de viață. Fiecare degustare ne poartă gusturile și emoțiile prin experiențe unice, ce ne ajută să descoperim atât vinul, cât și pe noi înșine. De la această premisă am pornit în momentul în care am gândit conceptul Bufetului Simțurilor. Mi-am dorit să creez un spațiu care să aducă împreună comunitatea pasionaților de vin și să-i inițieze în arta degustării, prin folosirea potențialului simțurilor noastre în scopul detectării corecte a elementelor aromatice și structurale ale vinului. În cadrul acestui atelier, vom descoperi 24 de arome ce se pot regăsi în vin, culorile și textura acestuia, cât și posibilele defecte ce pot afecta experiența de degustare. Această

incursiune în arta degustării îmbină în mod ideal perspectiva tehnică și organică a vinului cu cea emoțională, personală și senzorială, într-un spectacol explorativ unic pentru piața vinului din România”, a declarat Narcis Georgiu.

Rubrica școlii

Liceul Teoretic Recaș pe podium... Locul I la Consursul Județean de Afaceri

În această vară, Liceul teoretic Recaș a finalizat cu succes proiectul derulat în parteneriat cu United Way România și Asociația Timar, „INNOMATE - Inovație pentru viitor”, proiect de antreprenoriat și consiliere a carierei.

Elevii Alexandru Rusu, Denisa Răducan, Denisa Purcel, Raluca Puiu și Alicia Ciobanu, au dovedit abilități antreprenoriale evidențiate cu

succes în planul de afaceri: ATARAXIA, cartier de case pasive, prezentat la concursul județean de antreprenoriat.

Proiectul a fost susținut de United Way România.

Profesori coordonatori: Purda Delia Mariana, psih. Gruici Luiza Elena.

Felicitări viitorilor afaceriști!

Sport

Asociația Sportivă Recaș

În ultimul joc al acestui sezon, A.S. Recaș a avut onoarea ca lovitura de start să fie dată de un om căruia îi datorează respectul: Tomoș Silviu, „Nea’ Puiu”.

Fost jucător în anii ‘70 și ‘80 la echipa din Recaș, iar apoi antrenor principal la aceeași formație, el a contribuit din plin la dezvoltarea fenomenului fotbalistic din mica noastră localitate. În

cadrul Asociație Sportive Recaș, el a contribuit, atât ca antrenor principal la echipa de seniori, cât și ca antrenor la grupele de copii ale clubului nostru, reușind să deschidă ușa la o serie de jucători care acum evoluează la un nivel mai înalt.

Îi mulțumim pentru întreaga sa activitate în domeniul fotbalistic și pentru sprijinul pe care îl arată față de clubul nostru!

Revin în toamnă

Ana BLANDIANA

Revin în toamnă cum revin acasă
Din țări mai libere și mai bogate -
Știu iarna care vine, știu bruma care cade
Și ceața nesfârșită, nentzeasă.

Dar eu visez amiaza-mbrățișată
De frigul dimineții și al serii,
Ora de miere, galbena zăpadă
Pe care-o ning din crengi învinse merii.

Eu plâng de bucurie în lumina
Nestinsă încă de uriașe nopți
Și-n strugurii zdrobiți în teasc din vina
De-a fi prea buni, prea dulci, prea copti.

Eu vin spre frig, deși de frig mi-e groază
Spre fructul putred care se consumă
În alcoolul limpede-n amiază
Și tulburat în asfințit de brumă.

Mi-e frică de-ntuneric și totuși vin, și vin
Din nesfârșite veri strălucitoare,
Unde tânjesc spre fericitul chin
Al boabei ce apune-n vin și moare.

Orgoliu fraged, dragoste copilăroasă,
Fatală, somnoroasă demnitare.
Revin în toamnă cum revin acasă
Din țări mai libere și mai bogate.

Pagină realizată de Silviu LAZĂR

„Am organizat frumoasa Rugă a comunei Șandra, cel mai așteptat eveniment, care a adus zâmbete și amintiri pline de bucurie pentru toți cei prezenți!”

Luchian SAVU - Primar al comunei Șandra

În perioada 15-16 august, au avut loc mai multe festivități prilejuite de cea de-a X-a ediție a „Zilelor Comunei Șandra” și „Ruga de la Șandra”. Locuitorii comunei Șandra și invitații au avut parte de două zile pline de veselie și voie bună! Evenimentele pregătite de Primăria comunei Șandra și Consiliul Local Șandra le-au oferit ocazia să se bucure de muzică, dans, tradiții și ospitalitatea specifică locului, cu bucate alese, artiști îndrăgiți și multă voie bună, atât pentru cei mari, cât și pentru cei mici.

Astfel, marți, 15 august, de la ora 16 a avut loc primirea invitaților la Primăria Șandra, ședința festivă de deschidere a sărbătorii, urmată de parada portului popular pe traseul Primărie – Biserica Ortodoxă – Parcul Central. Apoi, la ora 17, a urmat slujba religioasă la Biserica Ortodoxă prilejuită de hramul lăcașului de cult – Sfânta Maria Mare. De la ora 18, în Parcul Central, s-a dat startul petrecerii cu artiștii Tinu Vereșezan, Lucian și Alexandra Drăgan, Alexandru Pop. A doua zi, în Parcul Central, petrecerea a continuat cu îndrăgiții artiști Lucian și Alexandra Drăgan și Alexandru Pop.

„Am organizat și anul acesta, ca în fiecare an, frumoasa Rugă a comunei Șandra, pentru comunitatea noastră, cel mai așteptat eveniment, care a adus zâmbete și amintiri pline de bucurie pentru toți cei prezenți”, a spus primarul comunei, domnul Luchian Savu.

„Ca primar, mă gândesc ce trebuie în comună și ceea ce trebuie încerc să și fac!”

Ion BREJE - Viceprimar al comunei Checea, cu atribuții de primar

Proiectele pe care le pregătește pentru comuna Checea, obiectivele pe care caută să le ducă la bun sfârșit pentru consătenii săi, fac ca pe omul care este primar al localității, să nu-l vezi niciodată pe scaun. Ori prin comună, ori pe la județ, ori pe la București, Ioan Breje se află mereu în căutarea de fonduri cu ajutorul cărora să facă din comuna sa o comună de față a Banatului.

Domnule primar, dacă tot am reușit să vă conving să stăm de vorbă, dumneavoastră fiind pe picior de plecare la județ, vă întreb ce proiecte ați vrea să mai dezvoltați, dacă ați avea bani?

Domnule Ciprian, aș vrea să fac o salină în Checea. De fapt, oricum o fac, o voi construi. Pe vremea lui Ceaușescu, aveam o ghețarie, noi așa îi spuneam. Era un beci unde se ținea gheața. A rămas clădirea dezafectată, inutilă, și stă așa, fiindcă ghețaria aceea nu mai e funcționabilă. De aceea, ne-am gândit să facem o salină în acest loc. Ar fi foarte utilă și necesară, pentru sănătatea cetățenilor. Așadar, mă gândesc să o transform, să facem acolo o salină. Deja am vorbit cu un specialist și mi-a zis că trebuie făcută o expertiză pe acest proiect la început, să vedem ce se poate și ce nu se poate.

Domnule primar Breje, aveți idei spectaculoase. Sunt de admirat aceste idei ale dumneavoastră. Cum vă vin?

Păi, ca primar, mă gândesc ce trebuie în comună și ceea ce trebuie încerc să și fac. Pentru că așa trebuie să fie un primar cu idei realiste în interesul cetățenilor, în sprijinul oamenilor, să îi slujim, să facem lucruri bune pentru localitate și pentru ei. Asta vreau eu să fac.

De fapt ce înseamnă această salină?

E bună pentru tratarea problemelor de sănătate. Mulți cetățeni merg la salina din Timișoara sau oriunde. Dar de ce să nu aibă la ei în localitate o salină, când o putem face la noi, aici la Checea? Practic avem clădirea, iar restul se poate face destul de ușor. Era mai greu dacă nu exista construcția, clădirea, așa că drumul către salina finalizată este deschis. Reabilităm clădirea, o renovăm și facem restul. Nu e așa complicat. Bineînțeles că e nevoie de ceva fonduri, dar rezolvăm și cu asta?

De unde veți lua sarea?

Am vorbit cu primarul de la Gottlob. Are și el salină în comună,

a construit și el în localitatea o asemenea salină. De aceea am discutat cu el să îmi sugereze un constructor cu care a lucrat și el.

V-a recomandat constructorul?

Da, mi-a recomandat constructorul. Mulți checenii merg ori la Gottlob, ori la Timișoara, ori în alte locuri, unde există salină, să-și trateze suferințele. De aceea o vom construi aici, în comună, această salină. Astfel, oamenii să nu se mai deplaseze, mai ales că unii dintre ei sunt și la o vârstă mai înaintată și e mai dificil să călătorească. Le aducem salina lângă casa lor, ca să spunem așa. Copiii și oamenii mai în vârstă se pot trata la o asemenea salină.

Veți aduce sarea și o montaj în salină?

Da, voi lua sarea de unde au luat-o și cei din Gottlob pentru a o aduce la Checea. Nu e o problemă. Vreau să mai fac anul acesta această salină, cu ajutorul lui Dumnezeu, al specialiștilor și al banilor, al fondurilor. Problema o reprezintă banii. Când ai bani, poți face multe. Nu ai bani, nu prea poți face nimic. Iar noi vrem să ne descurcăm, să facem și rost de bani și să și dezvoltăm proiecte în interesul comunității, fiindcă, așa cum am mai vorbit, la Checea avem o echipă de conducere foarte bine pregătită și reușim să rezolvăm problemele, fără să ne lăudăm, dar asta e realitatea.

De la Uniunea Europeană nu puteți atrage bani în fonduri pe această speță?

Nu, nu sunt bani pe această direcție de la Uniunea Europeană. Chiar am fost la o ședință săptămâna trecută, fiindcă facem piste de biciclete în comună. Construim 3 km de pistă de biciclete. Se spune că pentru infrastructura rutieră Uniunea Europeană nu mai eliberează bani, nu mai oferă fonduri. Uniunea Europeană dă bani pentru piste de bicicletă, nicidecum pentru autostrăzi. Ca să vezi, păi, noi nu avem drumuri și autostrăzi, și noi ne plângem după piste de biciclete. Sunt mai importante ca autostrăzile în mintea decidenților europeni!

Este bine să fim informați, chiar și în vacanță!

Înscrierea în învățământul primar 2023-2024

În cazul în care copilul tău a împlinit 6 ani până pe 31 august 2023 și nu este înscris în clasa pregătitoare, este util să știi că, între 1 și 8 septembrie 2023, sunt prevăzute: ■ centralizarea, de către inspectoratul școlar, a cererilor părinților/tutorilor legal instituți/ale reprezentanților legali ai copiilor care nu au fost încă înscriși la vreo unitate de învățământ; ■ soluționarea cererilor; ■ soluționarea, de către inspectoratul școlar, a oricărei alte situații referitoare la înscrierea în învățământul primar, având în vedere, cu prioritate, interesul superior al copilului.

Urmărește canalele de comunicare ale inspectoratului școlar din județul tău, pentru a afla la timp toate informațiile! Vrei să fii mereu informat? Hai cu noi în comunitatea „Ministerul Educației”, de pe Telegram! Înscrie-te aici: https://t.me/MEdu_RO.

A iubi toamna

Adrian PĂUNESCU

A iubi toamna, e-un biet pleonasm,
O poartă în cer se-nvârtește neunsă,
Cad, iată, imperii de tulpure frunză
Și totuși se-aude și ultimul basm.

A iubi toamna, e oglindă-n oglinzi,
Halouri ciudate pe lucruri dansează,
Insecte damnable fac cuiburi în rază,
Speranța renaște în cei suferinzi.

A iubi toamna, neant și refren,
Vin pluguri pământul spre cer să-l răstoarne
Și ultimul fulger, semnat ambigen,
E parcă-un altoi pentru sânge și carne.

Și tipă a pierdere tren după tren
Și mieii duc iarbă uscată pe coarne.

Din albumul comunei

Lada cu Zestre, ediția a XVI-a 2023

Comuna Checea a obținut 16 medalii de locul I, II și III și 40 de diplome, la care se adaugă mențiuni și diplome de participare. „O comună se adună sufletește și prin bucurii împărtășite. Să colecționați amintiri pline de bucuria molipsitoare a celor ce participă, acordând timp și implicare în comunitate, atât prin cântec și dans, cât și prin orice act de frumos, de muncă și de dăruire. Le sunt recunoscător tuturor celor care sunt implicați cu iubire și respect pentru cultura tradițională. Vă mulțumesc frumos!”, a spus Ion Breje, viceprimarul cu atribuții de primar al comunei Checea.

Pagină coordonată de Ciprian GUȚU

„La Bârzava avem fotbal, iubitori de fotbal, determinare, voință și multă pasiune!”

Gabriel FAUR - Primar al comunei Bârzava

Comuna Bârzava se află într-o perpetuă competiție reînnoindu-și mereu aspectul și realizările. „Omul care stă însă în spatele acestui succes remarcabil, după cum declara recent vicepreședintele Asociației Județene de Fotbal, domnul Vasile Rad, este primarul comunei, domnul Gabriel Faur, care merită întreaga considerație.” Dacă ar fi să adun toate aprecierile de care se bucură, meritat, edilul comunei Bârzava, nu mi-ar ajunge paginile revistei. Am preferat, deci, un dialog cu domnia sa.

Domnule primar, la fapte frumoase vorbe de laudă. Spun asta deoarece cunosc realizările dumneavoastră din comună, așa cum cunosc și aprecierea de care vă bucurați între consătenii dumneavoastră. Încep acest interviu, pentru că tot ne aflăm în luna debutului de an școlar, întrebându-vă despre școală, despre condițiile pe care le acordați elevilor pentru o dezvoltare educațională optimă?

Doamnă profesor Fogaș, de la venirea mea în administrația locală, învățământul a reprezentat acel domeniu de activitate căruia i-am acordat prioritate maximă. Și spun asta convins fiind că numai școala poate asigura un viitor frumos omului. În acest sens, am încercat, vorbesc în acest an, să dotăm cu mobilier nou ergonomic și de ce nu, modern, zece săli de clasă. Și tot aceste zece săli le-am dorit echipate cu echipamente TIC. Dar lucrurile nu se opresc aici, având în vedere că în paralel cu cele spuse, am dorit ca școala noastră, elevii școlii noastre să se bucure și de un laborator de informatică dotat cu mobilier nou și echipamente digitale.

Știu că mai aveți un laborator de...

Da, este vorba de laboratorul de biologie și fizică în care, de asemenea, elevii să se bucure de mobilier nou, materiale didactice și echipamente digitale.

Și nu vă opriți aici, din câte am aflat de la doamna director al școlii, într-un interviu realizat în pagina comunei dumneavoastră găzduită de jurnalul nostru.

Este adevărat, tot mobilier, materiale didactice și echipamente digitale am pregătit pentru un cabinet școlar de matematică, iar o sală de sport va fi dotată cu echipamente și materiale didactice. Ba mai mult, și pentru cabinetul de consiliere și asistență psihopedagogică am pregătit echipamente specifice și mobilier nou.

Domnule primar, dacă continuăm dialogul nostru urmând o expresie latină, „Mens sana in corpore sano”, de obicei tradusă ca „o minte sănătoasă într-un corp sănătos”, folosită pe scară largă în contexte sportive și educaționale, pentru a exprima teoria conform căreia exercițiul fizic este o parte importantă sau esențială a bunăstării psihice și psihologice, ajungem la...

Sport!

Exact! În acest an, A.S. Viitorul Olimpia Bârzava a promovat în Liga a V-a! O performanță ce nu poate fi trecută cu vederea, o realizare care a bucurat întreaga comună.

Da, este, așa cum am spus și la momentul respectiv, o performanță care, sincer, și pe mine m-a luat prin surprindere. Știam că avem jucători talentați, însă nu mă așteptam ca din primul an de la înființare jucătorii să demonstreze atât de multă voință, determinare și profesionalism. Îi felicit și pe această cale din toată inima și le mulțumesc pentru efortul depus.

Trebuie să recunosc, să recunoaștem cu toții, că o astfel de performanță nu ar fi fost posibilă fără sprijinul dumneavoastră!

Nu numai al meu, fără sprijinul întregii comunități.

Care a fost factorul determinant în acordarea acestui sprijin?

Doamnă profesor, la baza deciziei mele de a sprijini această echipă stă și faptul că are parte de foarte mulți suporteri. La meciurile de acasă, echipa este susținută de câteva sute de suporteri, fenomen rar întâlnit chiar pe multe stadioane de Liga 1. Așa că, la Bârzava avem fotbal, iubitori de fotbal, determinare, voință și multă pasiune.

Domnule primar, până la o viitoare întâlnire, când am să vă rog să acceptați să vorbim și despre investițiile din comuna dumneavoastră, vă mulțumesc pentru acest dialog!

Și eu vă mulțumesc, dorindu-vă un an școlar plin de realizări.

Ei au reușit!

La scurt timp după lăudabila promovare a Viitorului Olimpia Bârzava în Liga a V-a, în chiar primul an de la înființare, edilul comunei, domnul Gabriel Faur le-a transmis jucătorilor: „Mă bucură enorm reușita voastră și recunosc că la început am fost sceptic. Nu credeam că veți reuși să promovați atât de repede. M-ați convins de profesionalismul și talentul vostru, ceea ce mă obligă și pe mine să vă garantez că voi fi alături de această echipă și să sperăm că anul viitor vom sărbători o nouă promovare. Depinde de voi, în ceea ce mă privește, după cum bine știți, mă țin de cuvânt și voi sprijini echipa”.

Merită, adăugăm noi, ca toți cititorii Jurnalului Interregional Banatul, din cele pa-

tru județe, să aștepte numele celor care au făcut posibilă această performanță. Iată-le: Lupuți

Sorin Codruț, Andrica Claudiu Cornel, Han Răzvan Sebastian, Suba Sergiu Ioan, Hapca

Ioan Cătălin, Leric Robert Ionel, Drăgan Ioan Cristian, Muntean Andrei Iosif, Vuculescu Flavius Daniel, Enculescu Ovidiu Gheorghe, Muntean Cristian, Varga Dorin Sebastian, Grozescu Emanuel Silviu, Uscatu Constantin Vlad, Muntean Daniel, Hutopilă Cătălin, Olar Patric Daniel, Bugar Florin, Ciucuriță Ciprian, Ciucuriță Roland, Petrean Flavius Samuel, Stoica Flavius Aron, Petrean Daniel, Iștoc Silviu, Bak Bogdan Adrian.

Antrenorul echipei este Florin Bunean, iar președintele clubului este Lucian Ștefan Hapca, secondat de vicepreședintele Paul Stepănescu. Aceștia li se alătură medicul Simona Abrudean. Felicitări!

„O cinste despre care mă încumet să spun că o merită toți consătenii mei!”

Ioan Gheorghe MUNTEANU - Primar al comunei Liebling

Zi de început de septembrie. Se arată o toamnă frumoasă, o toamnă prea minunată, o toamnă de zugrăvit biserici sau de înscăunat voievozi. Născut, crescut și educat pe pământul de crin al Banatului, unde în fiecare clipă răsare o fântână plină de roadele pământului, Ioan Gheorghe Munteanu, binecuvântat cu numele a doi sfinți care, zic oamenii, l-au ajutat atunci când sănătatea lui a fost fulgerată, trece prin viață muncind și slujind datinile Banatului său drag. Dovada o găsiți în felul gospodăresc în care își îngrijește comuna și în activitățile sale extraprofesionale, cum este și aceea pe care o desfășoară în cadrul Asociației Culturale „Acasă, la Murani”.

Domnule primar, se apropie cea mai importantă festivitate a Asociației Primarilor din Banatul Istoric, numită atât de frumos „Ziua Gratitudei”, care urmează să aibă loc chiar în comuna dumneavoastră.

Da, este o cinste despre care mă încumet să spun că o merită toți consătenii mei și, odată cu dâșii, și laureații.

Ce-mi puteți spune, pentru cititorii noștri, atât din comuna dumneavoastră, cât și din alte localități din cele patru județe unde este prezent Jurnalul interregional Banatul, despre laureați?

Sunt oameni din diverse domenii de activitate, care s-au remarcat de-a lungul anilor prin muncă, mai bine zis prin roadele muncii lor și prin corectitudine și respect pentru consătenii lor. Nu-mi cereți și numele lor pentru că nu sunt mandatat de conducerea asociației să le fac publice până în ziua stabilită.

Cum vedeți acest gest de grațitudine făcut de conducerea Asociației Primarilor din Banatul Istoric și de Senatul ei?

Ca o dovadă elocventă că această asociație este condusă de oameni inteligenți, pentru că este lucru știut că numai omul inteligent privește recunoștința drept o îndatorire, pe când prostul socotește recunoștința ca o sarcină în plus.

Sunteți, domnule primar, dincolo de activitatea pe care o desfășurați în cadrul primăriei, și roadele acestei activități vorbesc de la sine pentru că sunt la vedere, sunteți cum spuneam, ancorat și în activități culturale...

Eu le numesc activități de suflet, pentru că nu sunt numai culturale, sunt și sportive și când spun asta vă îndemn să aruncați o privire și spre echipa noastră de fotbal, ori spre școlile din comună.

Am să scriu despre acestea în edițiile viitoare ale jurnalului nostru, dar vreau să știu acum dacă nu este prea mare acest efort?

Doamnă Carmen, prietenul meu Vasile Todi când este vorba de muncă are o vorbă, el spune așa: „Binomul: muncă – fericire e cunoscut de la Hesiod încoace.” Am încheiat citatul, dându-i dreptate.

Da, frumos spus, am vorbit despre Asociația Primarilor din Banatul Istoric, nu vreau să închei acest dialog fără a afla informații proaspete despre o altă asociație la care sunteți un pilon de sprijin: Asociația Culturală „Acasă, la Murani”...

Această asociație chiar este o asociație de suflet pentru că la facerea ei și eu am pus suflet alături, desigur, de cei care i-au fost întemeietori. Păi, ce să vă spun, Asociația Culturală „Acasă, la Murani”, are ca scop păstrarea și promovarea patrimoniului spiritual și material al satului, avându-l ca președinte pe inimosul teolog Sorin Dinea. Și pentru că m-ați întrebat de ea, vă spun pentru cititorii dumneavoastră pe care îi dorim oaspeți, că Asociația Culturală „Acasă, la Murani” organizează în data de 1 octombrie 2023, la Domeniile Murani, începând cu ora 13, cea de-a III-a ediție a Festivalului „Marius Munteanu”.

Domnule primar, când s-a înființat această asociație?

Asociația a luat ființă în anul 2018 și își propune să recupereze, să păstreze și să ducă mai departe zestrea culturală, spirituală și materială a satului bănățean.

Nu vreau să închei acest dialog fără a vă întreba despre realizările de până acum?

Dintre faptele frumoase ale asociației aș aminti: organizarea evenimentului „Murani 700”, dedicat împlinirii a șapte sute de ani de la prima menționare documentară a satului în 1318, organizarea celor două ediții a Festivalului „Marius Munteanu”, 2019 și 2022, în memoria celui mai mare poet în grai bănățean, defrișarea și toaletarea cimitirelor satului, apariția sub egida asociației, în colecția „Pietre de hotar”, a mai multor lucrări aparținând autorilor locali, precum și apariția culegerii de cuvinte bănățene din zona satului Murani, intitulată „Cuvintele neamului meu”.

Sunteți, din câte știu, vicepreședinte al asociației!

Da, port această onoare de a fi alături de domnul Sorin Dinea, președintele fondator, de doamna Lucreția Coman – secretar și de domnul profesor Achim Ciucurel – cenzor.

Transparență administrativă

◆ **Hotărârea nr. 47 din 13.07.2023** privind aprobarea rectificării bugetului local al comunei Liebling, județul Timiș, pe anul 2023; ◆ **Hotărârea nr. 48 din 27.07.2023** privind aprobarea modificării Anexei 1 și Anexei 2 la Hotărârea Consiliului Local Liebling nr. 54/23.11.2022, inițiator: primarul comunei Liebling, Ioan-Gheorghe Munteanu; ◆ **Hotărârea nr. 49 din 27.07.2023** privind aprobarea anulării dreptului de proprietate înscris în favoarea comunei Liebling - domeniu privat, înscriere provizorie în baza H.C.L nr. 54/23.11.2022, în vederea compensării suprafețelor reprezentând - pășune comunală - atribuite prin Ordinul nr. 55/04.05.1993 al Prefectului - Județul Timiș, inițiator: primarul comunei Liebling, Ioan-Gheorghe Munteanu; ◆ **Hotărârea nr. 50 din 27.07.2023** privind aprobarea închirierii, prin atribuire directă, a unor suprafețe disponibile din pajiștea comunală aflată în domeniul privat al comunei Liebling, către crescătorii de animale, membri ai colectivității locale, care au depus cereri în acest sens.

Daminoze

Oful inimii albastre

Damian URECHE

Foaie verde nu prea verde
Cine dragostea și-o pierde
Numai zeii să-l dezmierde.

În pahar cu verde lavă
Fierbe ultima otravă
Care mai ridică-n slavă.

Ciot de votcă, dans și fugă,
Flacăra sticlind a rugă
Și Cotnar de buturugă.

Un lichid de drac plâpând
Bate dur cu pumnii-n gând
Când petrec bastionând.

Din albumul comunei

Domnul primar Ioan Gheorghe Munteanu mândru de realizările din comuna Liebling. O investiție din bugetul local, necesară pentru desfășurarea activității sportive, curtea Școlii Gimnaziale Liebling are un minunat teren de sport, pe care domnul primar și-a dorit-o pentru copiii comunei.

Pagină coordonată de Carmen MĂDĂLUȚĂ

Stadiul proiectelor de dezvoltare în comuna Sânandrei

O serie de lucrări din comuna noastră au avansat, iar altele au fost finalizate în ultima perioadă. Vă prezentăm, în continuare, câteva dintre cele mai importante realizări ale administrației din Sânandrei.

- Au fost asfaltate străzile Mercur și Venus din Sânandrei.

● S-a finalizat pavarea primei părți din trotuarele de pe bulevardul Sfântul Andrei, care are realizate și accesurile spre gospodării, dar și gazon și iluminat arhitectural. De asemenea, a început să fie reabilitată a doua parte a bulevardului, în urma lucrărilor la canalizare.

● Lucrări de reabilitare în urma lucrărilor de canalizare au început și la Carani, pe strada Tineretului și pe strada Principală, unde s-a realizat pavarea podețurilor de acces la gospodării.

● Au fost finalizate lucrările la locul de joacă din Carani, care a devenit o atracție nu doar pentru copiii din comună, ci și pentru cei din afara localităților aparținătoare.

● A fost realizată pietruirea mai multor străzi din comună. Șaizeci de mașini de piatră au fost folosite pentru a reabilita străzile Castanului, Trandafirului, Narciselor, Bujorilor, Macilor, toate fiind parte dintr-un cartier nou, care a fost preluat de către primărie și au fost transformate. S-a rezolvat și problema iluminatului public și toată această zonă urmează să fie dezvoltată.

● S-a realizat defrișarea și toaletarea copacilor care atingeau firele electrice, cu firme specializate și acreditate de către Enel, plătite de către primărie.

● Au fost finalizate lucrările la parcurile din zona centrală a localității Sânandrei. Noua parcare din vecinătatea primăriei va deservi atât instituțiile publice, cât și școala.

● Ziua Comunei Sânandrei a fost un succes deplin în rândul tinerilor din comună, care au participat în număr extrem de mare la spectacolele și concertele organizate de primărie.

Pagină realizată de Ana-Maria LAZĂR

„Mă bucur că an de an reușim să facem din această sărbătoare un adevărat reper pentru zona noastră!”

Ec. Petru ROMAN - Primar al orașului Deta

Ne deplasăm, ca de fiecare dată, cu multă curiozitate în orașul Deta, pe care îl cunoaștem deja ca unul dintre cele mai frumoase din apropierea Timișoarei. Progresul său e rapid în ultimii ani și dorim să aflăm de la domnul primar care sunt noutățile din ultima lună.

Bună ziua, domnule primar Petru Roman! Ne aflăm din nou în orașul Deta și îl vedem din ce în ce mai aspectuos. Vara aceasta s-a redeschis Ștrandul Termal și oamenii profită din plin de acest luru. Ce noi surprize pregătiți oamenilor din Deta și Opațița?

Nu e tocmai o surpriză pentru că locuitorii din Deta știu deja de mulți ani că la sfârșitul lunii iulie avem Zilele Orașului. Este cel mai important eveniment al verii pentru comunitatea noastră și mă bucur că an de an reușim să facem din această sărbătoare un adevărat reper pentru zona noastră. Programul Zilelor Orașului 2023 este foarte variat și încearcă să mulțumească pe toată lumea. Zilele Orașului înseamnă, însă, și recunoștință, și mulțumiri. Este un moment bun să îi cinstim pe cei care contribuie, sau au contribuit, la dezvoltarea comunității noastre. De aceea, în aceste zile îi vom premia pe noii cetățeni de onoare ai orașului și vom acorda diplome de excelență pentru cei care s-au remarcat în domeniile lor de activitate. Conform hotărârii Consiliului Local Deta, în acest an, avem trei noi cetățeni de onoare. Este vorba de preotul ortodox român, Ioan Ciprian Blagoe, preotul ortodox sârb, Boghicevici Liubodrag și Alexandru Voiculesc (post-mortem). Distincțiile de excelență se acordă în acest an elevului Laurențiu Govoreanu, pentru rezultatele obținute în plan școlar și doamnei Letiția Arvămuț, pentru contribuția adusă la dezvoltarea zestrei culturale a orașului nostru. Un alt eveniment care tocmai s-a încheiat a fost Olimpiada Multiculturalității. În premieră, în acest an, cu ocazia Zilei Mondiale Olimpice, în data de 23 iunie, am organizat prima ediție a competiției Olimpiada Multiculturalității. Prin intermediul acestei competiții, a fost posibilă explorarea timp de o zi a unei materii fictive și anume multiculturalitatea orașului Deta, fiind absolvită de către cele nouă echipe înscrise în concurs. Această olimpiadă s-a desfășurat cu scopul de a promova valorile olimpice, dar, în același timp, cu scopul de a valorifica patrimoniul

cultural tradițional al orașului Deta, care este, în mare parte, influențat de diversitatea etnică și multiculturalitate. Cele nouă echipe înscrise în competiție au avut de parcurs un traseu bine determinat, cu opriri în opt locații diferite, cu însemnătate culturală, sportivă, istorică sau socială pentru orașul Deta, unde participanții au trecut prin diferite probe atât de cultură generală, cât și jocuri, care le-au adus puncte. Fiecare locație a fost dedicată unei etnii sau unei instituții de cultură ori sport din orașul nostru, în spatele căreia s-a ascuns o poveste cu parfum de îndepărtate vremuri. În competiție au participat în jur de 40 de cetățeni ai orașului Deta cu vârste cuprinse între 10 și 70 de ani, care mi-au mărturisit că au trecut printr-o experiență unică pe care ar repeta-o ori de câte ori ar avea ocazia. Am

mai avut o serie de evenimente culturale și sportive, dar sunt cam multe pentru a fi enumerate aici. Bineînțeles, s-a deschis și ștrandul și lucrările de întreținere pe care le-am făcut peste iarnă au fost observate de cei care l-au vizitat. Trebuie să menționez aici și rezultatul de excepție obținut de artiștii din Deta la Festivalul Concurs Lada cu zestre. În urma jurizării, participanții din Deta au strâns 107 puncte, iar astfel, palmaresul orașului nostru se îmbogățește, pentru a doua oară consecutiv cu onorabilul loc întâi. Mă bucur să spun că orașul nostru este viu și trăiește intens fiecare eveniment care se organizează. Suntem o comunitate unită care știe să muncească și să construiască, dar știe și să se distreze și să sărbătorească respectând tradițiile și obiceiurile locale.

Care sunt proiectele în derulare? Dar cele terminate?

Avem o activitate intensă în acest domeniu, al proiectelor, și mă refer în primul rând la proiectele cu finanțare europeană. O parte dintre proiectele depuse spre finanțare pe diferite axe au fost aprobate și lucrările au început fiind acum în diferite stadii de execuție. În perioada de implementare au intrat mai multe proiecte pentru creșterea eficienței energetice a unor blocuri din oraș. Un alt proiect aflat în faza de implementare se referă la crearea unui sistem inteligent de transport în orașul Deta. Mai avem un proiect de peste 5 milioane de lei care prevede construcția unei piste de biciclete care va lega orașul Deta de satul Opațița. Un alt proiect care va intra în execuție este cel de aproape 15 milioane de lei de la spital. Baniile vor ajunge la Spitalul Orașnesc Deta, în cadrul unui proiect finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență. Administrația locală va achiziționa pentru Spital echipamente și aparatură modernă destinate reducerii infecțiilor, dezvoltării laboratoarelor de microbiologie și organizării de saloane moderne, cu un singur pat, pentru limitarea extinderii germenilor patogeni între pacienți. Un alt proiect câștigat este de peste 4,4 milioane de euro prin care liceul și spitalul din oraș vor beneficia de sisteme noi de încălzire pe bază de energie geotermală. Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare Axa Prioritară 1.1. ”Măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice și stimularea utilizării energiei regenerabile”. Finanțarea este de 100%, contribuția Primăriei fiind zero. Puterea instalată din surse regenerabile de energie realizată prin proiectul de investiții va fi de 925 Kw, astfel încât producția anuală de energie verde realizată cu ajutorul echipamentelor de producție realizate prin proiect va fi de 1.539 Mwh/an. Proiectul pe care l-am câștigat este, probabil, cel mai mare proiect finanțat pe aceasta axă a POIM.

(va urma)

Interviu realizat de prof. Luminița EFTENIE

„Anul 2023 se arată un an cu realizări pentru comuna noastră!”

Domnule primar, ați semnat, nu demult, un contract cu AFIR, despre ce este vorba?

Da, am semnat cu AFIR un contract de achiziții pentru dotarea compartimentului locuință și servicii, și pentru a achiziționa o tocătoare pentru a lucra și pe șanțuri, și pe dincolo de șanțuri, și în zonele cu pantă, fiindcă se știe că Petrișul se află într-o zonă de deal și e mai dificil de accesat în unele locuri. La noi, drumurile au un acces diferit față de cele de câmpie, e mult mai dificil.

Între timp ați mai primit o veste bună!

Da, am primit înștiințare de la Fondul de Mediu că vom avea finanțare pentru cele două clădiri ale școlii, fiindcă se știe că orele se desfășoară în două clădiri, în două sedii diferite. Vom desfășura lucrări pentru eficientizare energetică a zidurilor. Vor fi izolate termic pentru a conserva căldura din interior și copiii să aibă o temperatură ambientală permanentă, pentru a-și desfășura cursurile în condiții optime. Așadar am primit confirmarea că avem finanțare de la Fondul de Mediu. E o altă veste foarte bună și un alt obiectiv pe care îl vom desfășura în 2023, asta în interesul copiilor.

Iată că aveți numai obiective frumoase pentru 2023 și cu speranțe mari de reușită!

Și tot pe 2023 avem proiect depus pe Anghel Saligny pentru modernizarea infrastructurii rutiere. Vom asfalta străzile în Corbești și în Roșia Nouă. E un proiect de valoare mai mare, de aproape 10.000 milioane de lei. E un obiectiv foarte important și necesar, fiindcă cetățenii din aceste localități nu vor mai circula prin noroaie. Vor avea asfalt pe drumuri, pe trotuare. Va fi o infrastructură modernă așa cum trebuie pentru comună, într-o țară membră a Uniunii Europene. La sfârșitul anului 2022, a avut loc licitația

Ionel BERARI - Primar al comunei Petriș

pentru localitatea Obârșia, pentru asfaltarea drumului județean. E un proiect al Consiliului Județean Arad pentru îmbunătățirea vieții în comună și ușurarea acesteia. Drumul județean trece prin Obârșia până la limita localității. A primit Finanțarea prin Compania Națională de Investiții. În decembrie, a fost procedura de licitație. S-a declarat un câștigător. În ianuarie s-a depus ordinul de începere a lucrărilor, am fost și eu la Compania Națională de Investiții. Iată, numai vești bune pentru anul 2023 pentru comuna Petriș. Carevazăzică, anul 2023 se arată un an cu realizări pentru comuna noastră!

Domnule primar, dumneavoastră sunteți cunoscut și ca un bun crescător de albine.

Da, este o pasiune care mă relaxează.

Cum mai merge activitatea apicolă în comună?

În comuna Petriș, în această privință, nu sunt probleme deosebite, fiindcă e o zonă curată, nu există poluare, iar pericolele pentru albine nu există din acest punct de vedere. S-ar putea să fie unele greutăți, totuși, determinate de acele temperaturi prea ridicate înregistrate în lunile ianuarie și februarie cu multă umiditate. Se pare că albinelor nu prea le-a priit. Aceasta ar fi o problemă. Speranța noastră este ca la începutul fiecărui an să nu țină frigul, gerul prea mult, fiindcă atunci chiar sunt afectate și poate exista riscul chiar să moară albinele și nimeni nu și dorește așa ceva.

Albinele au posibilități de adaptare eficiente?

Albinele sunt adaptate la condiții mai deosebite pe timpul iernii. Dacă alternează cu perioade mai calde cu 8-10° nu e problemă.

Despre activitatea agricolă existentă pe arealul comunei Petriș ce-mi puteți spune, pe scurt, în finalul dialogului nostru din acest număr al revistei?

În comuna noastră nu putem spune că există o activitate agricolă prea intensă. Avem totuși un crescător de vaci de rasă Angus care merge foarte bine.

Vești bune pentru locuitorii comunei Petriș!

Am aflat recent că a fost semnat contractul de finanțare pentru obiectivul de investiții „Modernizare infrastructură rutieră în localitățile Corbești și Roșia Nouă, comuna Petriș, județul Arad”, în valoare de 9.946.650,20 lei, finanțat din bugetul de stat prin Programul

Național de Investiții „Anghel Saligny”!

Acest lucru înseamnă fonduri pentru asfaltarea a 6,41 km străzi din localitățile Corbești și Roșia Nouă!

În paralel, se derulează procedura de atribuire a contractului de lucrări, urmând ca după finalizarea procedurii și semnarea contractului să înceapă lucrările în teren.

În imagine, domnul Ionel Berari, alături de ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, domnul Adrian-Ioan Veștea.

Din albumul comunei

La mijlocul acestei veri, pe parcursul a două zile, în comuna Petriș s-a desfășurat cea de-a doua ediție a evenimentului „Tradiția merge mai departe”.

„Pornind de la experiența ediției anterioare, am dorit să organizăm un eveniment care să adune împreună, atât locuitorii comunei Petriș, cât și pe cei ai comunelor învecinate”, ne-a declarat domnul Ionel Berari, primarul comunei Petriș.

În cadrul evenimentului au mai avut loc activități distractive pentru copii, cu atelier de pictură și tobogan cu acces liber, precum și târg de produse alimentare și nealimentare.

Cei mai curajoși, deși au avut doar câțiva anișori, au fost plimbați cu caii.

În jurul orei 23.00 a avut loc, în premieră pentru comuna Petriș, un spectacol al focurilor de artificii.

Epigrame

Păstorel TEODOREANU

Secretul scrierii epigramelor bune

Din coadă versul ca să sune,
Așază-l bine pe picioare,
Aducă patru rime bune
Și nu uita să pui și sare.

Gazeta literară

Gazeta-i urmărită-n țară
Cu interes de mici și mari,
Fiindcă este literară,
Și literații... gazetari!

„Biserica Ortodoxă Adormirea Maicii Domnului, dincolo de a fi un important lăcaș de cult, reprezintă unul din obiectivele turistice importante, nu doar ale orașului Lipova, ci ale întregului județ!”

Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului” din Lipova este un lăcaș de cult impresionant, care în

prezent se bucură de o reabilitare totală, atât la interior, cât și la exterior, prin proiectul desfășurat aici și demarat în urmă cu aproximativ trei

ani de zile. Este vorba despre proiectul „Consolidare, restaurare, conservare biserică, amenajare incintă, restaurare și consolidare împrejmuire, realizare corp anexă C2 și lumânărar C3, iluminat arhitectural ansamblu la Biserica Adormirea Maicii Domnului”, un proiect extrem de complex, de mare anvergură, derulat prin fonduri europene, cu o valoare totală de aproximativ 5 milioane de euro.

Fiind vorba despre un proiect atât de complex și dat fiind faptul că este vorba despre o construcție istorică, un obiectiv turistic, un obiectiv de patrimoniu, lucrările au fost prelungite de-a lungul acestor ani, din cauza unor diverse de-

Florin Fabius PERA - Primar al orașului Lipova
talii descoperite odată cu evoluția lucrărilor, detalii care au presupus lucrări suplimentare diverse.

Însă, în prezent, proiectul se află pe ultima sută de metri, lucrările desfășurate fiind la stadiul de amenajare a spațiului exterior, mai exact curtea bisericii, cu aleile prevăzute aici, acestea fiind pavate cu plăci de andezit deosebit de frumoase, care vor da o imagine elegantă, complet nouă și modernă acestui spațiu.

Vor urma și spațiile verzi, precum și zona dedicată depunerii lumânărilor, care vor fi de asemenea amenajate, dar și alte detalii exterioare care mai trebuie finisate și perfecționate, toate acestea urmând a se finaliza în următoarea perioadă. Acest proiect va reda cetățenilor o biserică complet reabilitată, o biserică care se va ridica la standarde europene. Biserica Ortodoxă „Adormirea Maicii Domnului”, dincolo de a fi un important lăcaș de cult, reprezintă unul din obiectivele turistice importante, nu doar ale orașului Lipova, ci ale întregului

județ, fiind un loc special, de o frumusețe unică și cu o încărcătură istorică, culturală și spirituală aparte.

La mulți ani, domnule Gheorghe Gref!

Florin Fabius PERA

Luna iulie aduce în ultimii reprezentanții Primăriei și Consiliului Local Lipova, o tradiție aparte și specială. Este luna când are loc reîntâlnirea cu domnul Gheorghe Gref, veteran de război, cu care orașul Lipova se mândrește.

Este o reală bucurie fiecare ocazie de a i se strânge mâna și de a împărtăși gânduri, povești și istorisiri cu domnul Gheorghe Gref, care de fiecare dată își întâmpină invitații cu multă energie, zâmbetul pe chip și cu toate poveștile din alte timpuri pregătite. Fiecare întâlnire cu domnul Gheorghe Gref este o reală lecție de patriotism, curaj, vitejie, iubire de țară și popor.

La mulți ani, domnule Gheorghe GREF! Vă mulțumim pentru tot ceea ce reprezentanți pentru noi, generațiile de azi și pentru toate generațiile ce vor urma!”, a fost mesajul transmis de edilul orașului Lipova, domnul Florin Fabius PERA.

Informare publică adusă la cunoștința cetățenilor orașului Lipova din partea primarului orașului Lipova - Florin Fabius Pera, referitoare la situația și stadiul proiectului de reabilitare a Podului Vechi din orașul Lipova

Ca urmare a unor dezinformări repetate transmise în spațiul public în ultima perioadă, referitoare la modul de execuție a lucrărilor în cazul proiectului care prevede reabilitarea Podului Vechi din orașul Lipova, un pod metalic, un pod istoric, o emblemă a orașului Lipova, ale cărui lucrări se află în plină desfășurare, fiind vorba despre un proiect realizat prin fonduri guvernamentale în valoare de peste 13 milioane de lei, primarul orașului Lipova – Florin Fabius PERA a adus în vizorul cetățenilor următoarele clarificări, transmise în mod public, la începutul lunii iunie:

Dragi cetățeni,

Se pare că unii „specialiști” nu au liniște și țin cu tot dinadinsul să dezinformeze în legătură cu proiectele Lipovei. Prin urmare ne vedem obligați să informăm corect cetățenii asupra realității privind investiția „Pod metalic peste râul Mureș, în orașul Lipova”, din cauza dezinformării crase făcute de acești pseudospecialiști în domeniul construcțiilor metalice. Proiectul propus spre finanțare pentru a putea fi încadrat în costuri și pentru a fi posibilă finanțarea acestuia în continuare prin programul PNDR 2, a fost aprobat de către finanțator cu renunțarea la partea de trotuare din considerente de siguranță, deoarece acestea ar fi continuat să încarce inutil, ca și GREUTATE structura de rezistență a podului și așa grav afectată de timp și lipsa intervențiilor anterioare. Propunerea tehnică acceptată de finanțator este de a consolida suprastructura metalică a podului pentru a suporta o încărcare utilă dată de 500 kN/m2 (aglomerări de oameni). Lucrările propuse prin proiect vor aduce podul la parametrii normali de exploatare corespunzător unei încărcări produsă de aglomerări de oameni, acest lucru ducând la creșterea perioadei de exploatare și siguranță a podului metallic pentru cetățeni.

Referitor la soluția inițială de refacere a umpluturilor trotuarelor denivelate, montarea de tuburi PVC în trotuare s-a ales soluția de a desființa integral trotuarele existente.

Motivul pentru care se propune această variantă este de schimbare a funcționalității structurii, din pod rutier în pod pietonal, adică asigurarea doar a circulației pietonale.

Având în vedere că spațiul pentru circulația pietonilor va fi de 5,20 m, nu se mai justifică efectuarea lucrărilor de intervenție asupra trotuarelor existente, propunându-se desființarea acestora.

Dragi cetățeni, ne pare rău că sunteți ținta unor informații false în repetate rânduri. Vă asigurăm că fiecare dintre proiectele pentru orașul nostru sunt realizate în mod profesionist, sunt gândite astfel încât Lipova să beneficieze de noi investiții, complexe și calitative, care să ofere orașului o nouă imagine și mai ales să ofere cetățenilor un peisaj nou și condiții optime pe toate domeniile de viață. Ne pare rău că există voci care insistă să ducă orașul Lipova în jos și aleg involuția și dezinformarea, noi vom alege mereu evoluția și ne vom gândi doar la binele dumneavoastră, cetățenii noștri. Proiectul de reabilitare a Podului Vechi din Lipova este unul extraordinar, un proiect de care suntem foarte mândri și pe care abia așteptăm să-l vedem finalizat. Sunt convins că va reprezenta o reală bucurie și atracție turistică pentru noi toți, dar și pentru toți cei care vor vizita orașul Lipova.

Pagină realizată cu sprijinul domnișoarei Adela POPESCU

„Tuturor consătenilor mei le doresc și cu acest prilej pace în casele lor și sănătate!”

Ilie GOLUBOV - Primar al comunei Remetea Mare

La jumătatea lunii trecute, în ziua Adormirii Maicii Domnului, remețenii au participat la tradiționala Rugă, bine pregătită de Primăria și Consiliul Local al comunei Remetea Mare. Cu acest prilej, edilul comunei, domnul Ilie Golubov ne-a spus: „Această sărbătoare aparține cu precădere Banatului, bisericilor din acest colț de rai și, prin binecuvântarea bisericii, nouă, tuturor, gazde sau goști. Mă bucur că bunul Dumnezeu ne-a îngăduit să putem ține această sărbătoare și, când spun asta, o fac cu gândul la perioada plină de interdicții a pandemiei.” Întrebând ce mesaj are pentru consătenii săi, domnul primar ne-a spus: „Tuturor consătenilor mei le doresc și cu acest prilej pace în casele lor și sănătate!”

C.S. DENTA KICKBOXING - la Oțelu Roșu

În perioada 20-23. 07. 2023, C.S. DENTA KICKBOXING a desfășurat un stagiu de pregătire în localitatea Oțelu Roșu (Complex Sportiv „Gura Jgheabului“). Stagiul de pregătire a avut ca scop principal inițierea sportivilor și aprofundarea anumitor tehnici în practicarea disciplinei Full Contact Kickboxing, un sport dinamic și spectaculos adaptat la cerințele unui nivel de înaltă performanță. Astfel, clubul a reușit, ca într-o perioadă de trei ani de zile de la înființare, să obțină rezultate remarcabile în competițiile naționale și internaționale.

În 2022, sportivii clubului au câștigat o cupă mondială la Budapesta, cu sportivul Pavel Ionuț. Iar

anul acesta au câștigat, cu sportiva Dobrovolski Daria, în Croația și Bosnia, locul unu la ambele cupe europene. Urmând ca tot anul acesta, sportivul Pavel Ionuț, să devină vicecampion în Austria (Innsbruck) și campion în Serbia (Belgrad). Deși e din ce în ce mai greu să faci performanță în sport, clubul C.S. DENTA KICKBOXING, cu sprijinul administrației locale din Denta, și cu ajutorul oamenilor de bine, încearcă să rămână la un nivel de pregătire ridicat, organizând pe lângă antrenamente și stagiile de pregătire, un schimb de experiență cu sportivii de la alte cluburi din țară. Stagiul și-a atins scopul propus și C.S. DENTA KICKBOXING se pregătește pentru următoarele competiții.

Dan PANTIȘ

Consultații oftalmologice gratuite - în Denta

Luți, 24 iulie, începând cu orele 10:00 până la orele 17:00, în comuna Denta a fost prezentă o echipă de ingineri optometriști care au oferit consultații oftalmologice gratuite la domiciliu, prin intermediul unui laborator mobil. Aceștia au început activitatea în Primăria din Denta, cu sprijinul domnului primar Petru Tapanov, între orele 10:00-11:30, după care au continuat pe străzile din localitate. Pacienții doritori au putut achiziționa și ochelari de vedere contra cost.

Clipa de singurătate

Cristean Ovidiu LISZKAI

E-o liniște... asurzitoare,
De parcă timpul s-a oprit
În clipa-n care ziua moare
Și soarele e în asfințit.

Ca într-o lume din povești,
Totul pare ireal...
În nuanțe nefirești
S-a pierdut acel banal.

Privind spectacolul de seară
Și ascultând acea tăcere,
Tu simți că începe să te doară
Durerea zilei care pier.

Te cuprind trăiri ciudate,
Gânduri care vin și pleacă.
O clipă de singurătate,
Ce ai vrea să nu mai treacă!

Ruga Denta
15-16 AUGUST 2023
Primăria Comunei Denta și Consiliul Local organizează Ruga Denta
Consiliul Județean Timiș
Program Cultural Conferința de Genialitate
15-16 August 2023
15 August 2023 Orelle 18:00
Dumitru Teleaga Meka și Formatia Artist Band, Simona Nicolae
16 August 2023 Orelle 19:00
Miruna Lazea, Formatia Vulturii Banatului, Ion Dragomir Popu, Alina Trestau
Intrarea este libera!

Reguli de ortografie

Conform **Dicționarului Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române (DOOM)**, ediția a III-a, apărută în 2021, Înainte de **b** și **p** se scrie **m**, însă se scrie și **n** în câteva cazuri excepționale:

◆ **compusele împrumutate:** input, Kronprinz;

◆ **elemente de compunere/ prefixe** ca **avan-, non-, pan-:** *avanport, avanpost, avanpremieră, nonprofit, panpsihism;*

◆ **nume proprii străine** de localități: *Canberra, Istanbul (dar Stam-bul), Nürnberg;*

Numele de **sărbători** se scriu și se pronunță fie cu **m**, fie cu **n:** *Sâmpetru/ Sâmpetru.*

Pagină coordonată de
prof. Luminița EFTENIE

„La o astfel de sărbătoare, cum este ruga, îți dai ușor seama că bucuria nu are vârstă!”

Neculae-Ioan POP - Primar al comunei Voiteg

Satul Folea datează cel puțin din Evul Mediu. El este amintit documentar pentru prima dată în documente maghiare de la 1341 și 1349, cu nume precum *Ffele* și *Fele*. Din perioada otomană nu se cunosc alte date decât că apare ca fiind locuit, însă firul istoric este reluat la finele acestei perioade. În 1717, după ce austriecii au cucerit Banatul, a fost organizat un recensământ general a Banatului în care apare menționat și Folea, ca sat locuit, cu 20 de case, cu numele *Folle*. Satul era unul „valah”, adică românesc. Și cu suflet românesc am regăsit satul și la ruga din acest an. Bucuros de bucuria consătenilor săi prezenți la această sărbătoare, l-am întrebat pe domnul primar cum se simte într-o astfel de zi și domnia sa ne-a răspuns simplu: „La o astfel de sărbătoare, cum este ruga, îți dai ușor seama că bucuria nu are vârstă.” Și, precum vedeți și în imagini, are dreptate edilul comunei.

Festivalului concurs internațional „Dorna, plai de joc și cântec”

Camelia FOGAȘ

Transparență administrativă

♦ **Hotărârea nr. 23 din 22.06.2023** privind rectificarea bugetului local 2023;

♦ **Hotărârea nr. 24 din 30.06.2023** privind aprobarea Studiului de fezabilitate pentru proiectul “Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde-piste biciclete”;

♦ **Hotărârea nr. 25 din 24.07.2023** privind indexarea impozitelor și taxelor locale cu rata inflației pe anul 2022;

♦ **Hotărârea nr. 26 din 24.07.2023** privind aprobarea caietelor de sarcini elaborate de Belcons Civil Engineering SRL.

Felicitări copiilor noștri frumoși și talentați care au obținut locul I în mândra Bucovina! Felicitări frumoasei noastre soliste Sara Bocșan pentru locul I la secțiunea soliști vocali! Dar cel mai important lucru pe care l-au câștigat a fost dobândirea unor experiențe de viață în ceea ce privește prietenia cu alți tineri din țara noastră și din străinătate. Sigur că reușitele noastre reprezintă munca laborioasă a unor coregrafi de excepție: prof. Raul Lazăr, Cristina Grbici și corepetitorului nostru Radu Cuciureanu, iar prezența noastră aici o datorăm unor oameni deosebiți - doamnei inspector Nadia Baloteanu, care a trăit alături de noi fiecare moment și domnului primar Nicu-

lae Ioan Pop, fără sprijinul căruia nu s-ar putea desfășura activitățile noastre. Mulțumirile noastre se îndreaptă în primul rând către oameni luminoși cu inima mare, oameni care-și iubesc vatra strămoșească și-și cinstesc tradițiile – oameni ospitalieri (domnul director Vasile Moroșan și doamna Loredana Năstase, cu frumoasa sa fiică Sabina), pe care i-am întâlnit la cea de-a XVI-a ediție a Festivalului concurs internațional „Dorna, plai de joc și cântec”, desfășurat la Vatra Dornei! Mulțumim tuturor instrumentiștilor, domnului profesor Remus Valungan, domnului Costel Haida, saxofoniștilor Patric și Denis, și acordeonistului Marco. Mulțumim și domnului șofer Nicu Pavel care ne-a transportat în condiții de siguranță!

Pagină coordonată de Ana-Maria LAZĂR

OAMENII FĂRĂ ȘCOALĂ, FĂRĂ EDUCAȚIE, ÎMBĂTRÂNESC URÂTI!

Domnul meu, stăm de vorbă pe pragul unui nou an școlar, cu gândul, altfel nu se poate, la cea de a patra grevă din sistemul de educație românesc din 1989. La greva din acest an au participat peste 150.000 de profesori, cărora li s-au alăturat încă 70.000 de cadre didactice și auxiliare, cerând o creștere a salariilor în educație cu doar 25%. Continuăm?

Da, vezi dumneata, două verbe străbat epocile istorice. Ele, observa cineva, sunt auxiliare în toate limbile. Sunt două verbe fundamentale: unul arată conștiința de sine a omului, celălalt arată relația dintre om și semenii săi, amândouă implică poziția omului în societate. Și unul și altul au fost formulate ca afirmație și negație: a fi sau a nu fi, a avea sau a nu avea. Primul fixează condiția umană, celălalt o face posibilă. Ele coexistă și își corespund de la o epocă la alta, în plan individual și social, spiritual și material, deopotrivă. Încercătura cognitivă a acestor două verbe reflectă întreaga evoluție a societății. În societatea noastră de azi împărțită vizibil în clase antagonice asistăm la o delimitare brutală: „a fi” înseamnă „a avea”. A nu avea înseamnă a fi sclav, iobag, proletar. În cazul profesorilor din țara asta, dacă sclavii de odinioară erau considerați unelte vorbitoare, iar iobagii aveau de „ales” între „disciplina băteii” și băjenie, dascălii noștri de azi sunt proletarii, adică robii salarizați! Oamenii pentru care patricienii din fruntea țării nu au nicio considerație. Precum se cunoaște. Ei nu pot, datorită pregătirii precare, desigur, să înțeleagă că fără munca acestor apostoli proletari se pierde cea mai prețioasă avuție națională!

Parcă nu a fost mereu așa în țara asta!

Ba da, cu excepția perioadei comuniste, mereu a fost așa, iată de ce cred că orice intelectual care a izbândit în anii săi de studii, repet, care a izbândit, nu care s-a cățarat, continuă să rămână în țara asta, își asumă un mare risc. Și, ca să întăresc cele spuse, îți voi încredința spre publicare un material datorat unui învățător, Gheorghe Rădășeanu, din Baia-Suceava, publicat în revista „Vremea Nouă”, anul VI, 6-7 febr.- martie, 1916, intitulat „Întreținerea școalelor primare”. Rețineți, ne atenționa recent domnul Nicolae Manolescu, după ce a citit materialul, rețineți anul: 1916. Orice comentariu, conchide președintele scriitorilor, este de prisos. „[...] Par’că cei de sus nu văd ei că nu se poate să ai servitor cu 10 lei pe lună? Par’că ei nu știu că cu 20 de lei nu se poate întreține o școală? Par’că ei nu știu că 70 lei nu ajung pentru luminat și încălzit? Par’că nu știu că 2,50 lei pentru cheltuieli de cancelarie e o sumă ridiculă? Și par’că nu știu că învățătorului nu-i ajunge 100 de lei pe lună ca la un pădurar boeresc? Le știu toate, domnilor colegi. Le prea știu. Dece nu îndreaptă aceste lucruri dacă le știu: «e dragostea cea mare ce-o au toți cărmuitorii țării din ori care partid pentru școală, pentru luminarea țărănimii». Așa vreau ei țara: fără școli prin sate, fără fântâni, fără mobilier didactic, fără lemne pentru încălzit, fără servitor, fără învățător și chiar fără copii în școală. Căci altfel ce-ar însemna sumele acestea de răs de 10, 20, 70, 100 lei pe lună învățătorului, date cu atâta sgârcenie pentru școală și cu o lege: «dacă o vrea copilul a veni, dacă nu, dă tată-său 15 lei amendă și te și înjură».

[...] Revizori oameni politici nu că se pricep, inspectori tot așa, de gătit și de spânzurat îi ai pe dânșii pe la alegeri și te întrebă ce idei politice ai și de ce crezi așa și nu altfel. Da’ să te întrebe vr’unul dacă ți s’a văruit școala, dacă ai lemne, poți avea servitor cu 30 de bani pe zi, ferească Dumnezeu! Să faci raport? Doar de n-ai de lucru. Cine-i vinovat acum pentru că merg lucrurile așa rău și avem atâți neștiutori de carte? Cine? Învățătorul, D-le. El nu-și face datoria. Ia 100 lei pe lună degeaba. Nu pune servitor [...]. Nu încălzește clasa suficient [...]. Nu face gospodărie model, căci în loc să cumpere vacă din cei 100 de lei pe lună ce primește el, s’apucă și-i mănâncă, ba cică n’are cu ce da copiii pe la școli și îl mai văd și jerpelit cu toate că primește 100 de lei pe lună. Școala în țara noastră e o vorbă de mântuială. Tu învățător, ești plătit ca primul vizitiu dela o curte

boerească. Și dacă țara e așa și nu se ridică, tu ești vinovat. Și lucrurile vor merge așa cât timp vom fi și noi așa. De unde ne vom aduna în congrese învățătoresți, nu politice și de sfadă și vom cere să fim plătiți cu cel puțin 250 lei lunar, și le vom spune să nu ne mai scoată ochii că suntem apostoli ai neamului și că 100 de lei să ne ajungă, iar ei să se îndoape cu sute și mii pe lună și când se știe că aceștia îs bani publici și pentru muncă avem și noi dreptul ca ei la plată mai omenească. Și cred că n’a oprit Dumnezeu pe nimeni de a fi apostol al neamului și atunci n’au decît să tae din sute și să facă școli și alte lucruri folositoare țării. [...]

S’or mânia că cerem mai mult și poate or avea or nu dreptate dar noi avem drept să ne mâniem întâiu de cât primesc ei și cum suntem plătiți noi și cum ne sunt întreținute școalele.“

Da, fără comentariu!

Domnișoară profesor, poporul român și cu el toate popoarele mici care s-au lăsat atrase în acest nou imperiu numit, atât de fastidios „Uniunea Europeană”, au trecut din epoca marilor entuziasme în aceea a marilor dezamăgiri. Că nu o recunosc, asta este altă tristețe, tristețea lor ascunsă. Și, cum ar putea fi altfel, când în cazul României numărul analfabeților cu diplomă universitară se află într-o creștere epidemică. Iar oamenii fără școală, fără educație, îmbătrânesc urât.

Prostia, ignoranța nu se simte bine dacă nu devine „științifică”.

Precum se vede, din păcate, în ei, în decidenții de azi ai României se pot întrezări groparii de mâine

VASILE TODI

ai acestui neam de oameni minunați, rămași într-o țară condusă de inși vrednici de urâre și de lepădare, vorba savantului Cantemir. Când le văd ținuta facială și felul în care își poartă costumele fără cravată, mă gândesc ce-ar înțelege ei privind într-o cafenea din Italia acel cuplu remarcat de Kaplan într-o carte a sa, cuplu de oameni foarte bătrâni. „Femeia, narează Kaplan, poartă o haină de blană peste rochie, iar bărbatul un elegant sacou sport de culoare gri cu o cravată roz și o eșarfă. Comandă espresso-uri duble și răsfoiesc încet ziarele. S-au gătit anume pentru această ocazie. Aceasta este cultura!”, conchide admirativ unul din cei mai importanți analiști de politică externă americani.

Ați amintit de acel cuplu din Italia. Credeți că soarta acestui popor ar fi fost mai bună dacă poporul român ar fi ales catolicismul?

Știu eu, dacă poporul român ar fi optat la vreme pentru catolicism, este posibil, spiritual vorbind, să fi avut o situație mai bună.

Puteți fi mai exact?

Da, când am spus că prin această alegere poate ar fi avut o situație mai bună, m-am gândit că astfel ar fi conceput universalitatea și transcendența, două dimensiuni fără de care o cultură nu poate fi mare. E o simplă prezumție...

Trei întrebări scurte?

De acord!

Cântecul preferat?

Pentru că stăm de vorbă în livada casei mele din câmpie, la ceasul înserării, cântecul lui Vasile Veselovski „Veniți să vedeți câmpia sub lună”.

Septembrie?

Premoniție pentru o toamnă frumoasă.

Viața?

O haină, trebuie să ai grijă să fie curată atunci când moartea ți-o va pune în cuier.

Dialog consemnat de Roxana FURDEAN pentru „Almanahul Dobrogea” 2023

Ediție coordonată de Roxana FURDEAN